

Koillis-Brasilia 6.11.—23.11.2015

Juha Honkala

Slender Antbird, koiras, Boa Nova

Koillis-Brasilian lintualue on valtava! Kohteet ovat kaukana toisistaan ja monet lajit ovat suppean alueen endeemejä. Haastetta siis riitti tämän Kon-Tiki Tours'in lintumatkan ohjelmaa mietittäessä! Matkamme reittiä suunniteltiin ja valikoitiin pitkään paikallis-organisaattorimme Ciro Albanon kanssa. Johtoajatuksena oli päästä joka päivä maastoon, jotta ainoatakaan kallisarvoisista matkapäivistämme ei uhrattaisi vain matkustamiseen. Reittimme ulottui pohjoisesta etelään kolmen Brasilian osavaltion alueelle: Ceará, Pernambuco ja Bahia ja katselimme lintuja neljässä eri vuoristossa: Serra de Baturite, Serra do Araripe, Chapada Diamantina ja Serra Bonita. Kohteemme olivat luontotyypeiltään toisistaan poikkeavia. Edellä mainittujen vuoristojen lisäksi tutustuimme kuivaan pensaikkomaahan, jota kutsutaan nimellä *caatinga* ja hieman kosteampaan ja rehevämpään puusto- ja pensaikkoalueeseen *cerrado*. Sademetsäkohteita reitillämme oli niin pohjoisessa kuin etelässäkin, mutta matkamme ainoan sadeaamun koimme etelässä, Boa Novassa. Maanteitse kohteesta kohteeseen laskettuna reittimme pituus oli noin 3 000 km, mutta GPS:llä mitattuna istuimme autossa yhteensä 4 300 km:n verran, sillä päivittäiset siirtymiset ja piipahdukset sinne tänne lisäsivät reittikilometrejamme.

Koillis-Brasilian kierroksemme tuotti lajilistaamme muhkeat 450 lajia, joista peräti 87 endeemiä. Harvinaisista ja vielä harvinaisemmista linnuista nautti matkaryhmämme Satu Antikainen, Marita Maula, Hannu Maula, Marke Naski-Multanen, Veli-Matti Multanen, Eero Rasi, Tuija Soini, Matti Soini sekä matkanjohtaja Juha Honkala, paikallisopas Ciro Albano ja autonkuljettajamme Antonio de Pádua.

Ciron kotisivuilta lukija löytää lisätietoja kohteista: <http://www.nebrazilbirding.com/>

Matkallamme havaittujen lajien joukkoon kuuluivat mm. seuraavat linnut: White-browed Guan, Giant Snipe, Lear's Macaw, Blue-throated Parakeet, Grey-breasted Parakeet, Golden-tailed Parrotlet, Red-browed Amazon, White-winged Potoo, Pygmy Nightjar, Broad-tipped Hermit, Black-bellied Thorntail, Ochraceous Piculet, Northern Lesser Woodcreeper, Striated Softtail, Pink-legged Graveteiro, Salvadori's Antwren, Narrow-billed Antwren, Diamantina Tapaculo, Boa Nova Tapaculo, White-winged Cotinga, Araripe Manakin, Grey-backed Tachuri, Minas Gerais Tyrannulet, Bahia Tyrannulet, Ash-throated Casiornis, Azure-shouldered Tanager, Scarlet-throated Tanager, São Francisco Sparrow...

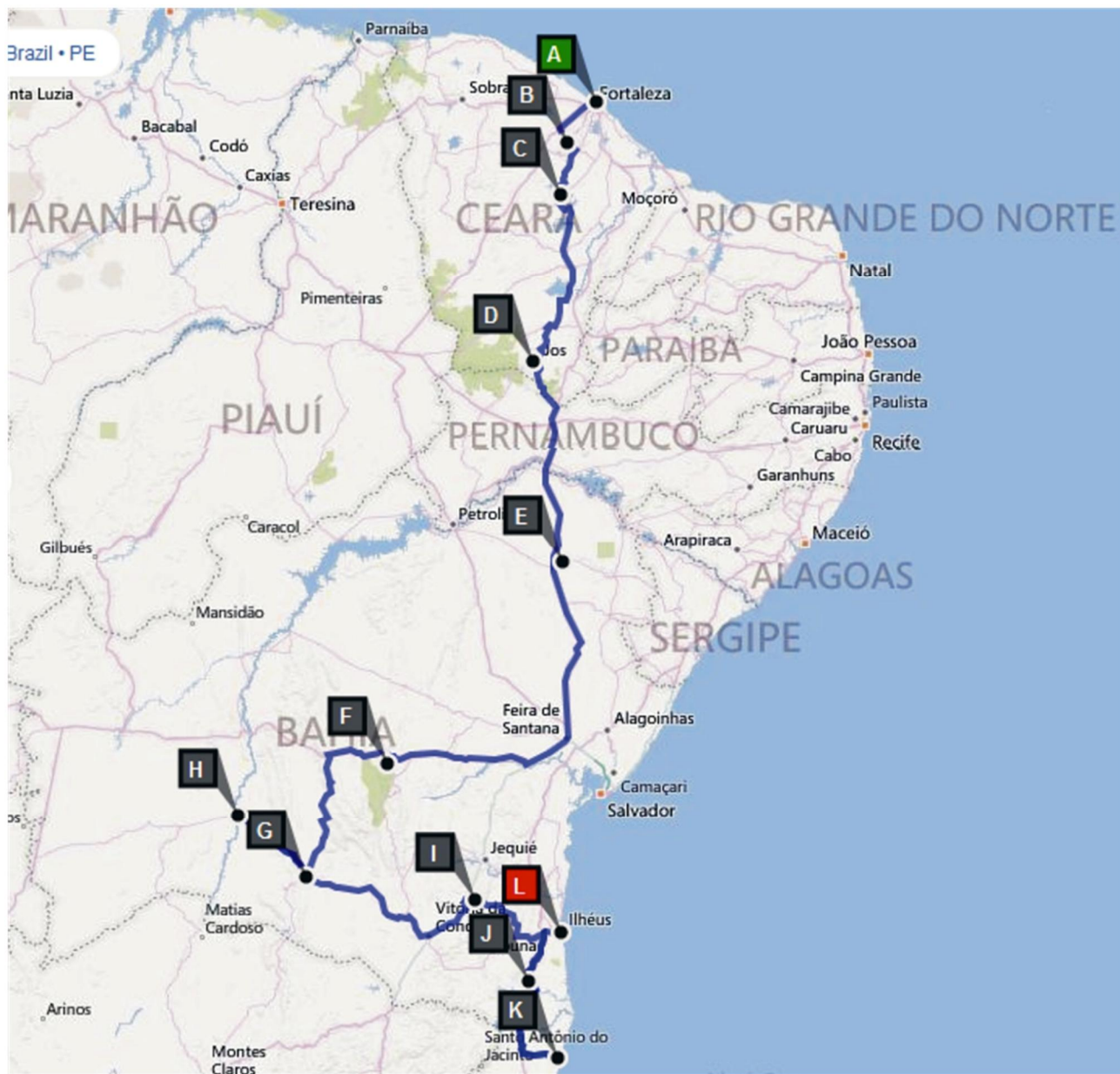
Kyllä, lista on hengastyttävä ja hämmästyttävä, eikä edes täydellinen. Edempänä on tehty seikkaperäisemmin selkoa siitä miten ja missä näimme nämä ja muut Koillis-Brasilian linnut.

Kulkuneuvomme oli luotettavaksi osoittautunut Renault-pikkubussi.

Alakuvassa ryhmämme Veracelissa. Vasemmalta oikealle Marke, Vellu, Hannu, Matti, Marita, Tuija, Eero, Satu, Antonio, Juha ja Ciro. Kuva: Ciro Albano.

Matkakohteemme ja ajoreittimme 6.11.—22.11.2015

- A. Fortaleza, Ceará
- B. Guaramiranga, Serra de Baturite, Ceará
- C. Quixadá, Ceará
- D. Crato, Exu, Barbalha ja ympäristö. Serra do Araripe. Ceará ja Pernambucon osavaltiot
- E. Canudos, Bahia
- F. Chapada Diamantina, Lençóis ja Mucugé, Bahia
- G. Caetite, Bahia
- H. Bom Jesus de Lapa, Bahia
- I. Boa Nova, Bahia
- J. Serra Bonita, Bahia
- K. Porto Seguro, Bahia
- L. Ilhéus, Bahia

Matkaohjelmamme tiivistettynä

6.11.2015	Hki-Vantaa-Fortaleza-Guamiranga	15.11.2015	Bom Jesus de Lapa-Boa Nova
7.11.2015	Guamiranga-Quixada	16.11.2015	Boa Nova
8.11.2015	Quixada-Crato	17.11.2015	Boa Nova
9.11.2015	Crato	18.11.2015	Boa Nova-Serra Bonita
10.11.2015	Crato-Canudos	19.11.2015	Serra Bonita
11.11.2015	Canudos-Lençois	20.11.2015	Serra Bonita-Porto Seguro
12.11.2015	Lençois	21.11.2015	Porto Seguro
13.11.2015	Lençois-Caetite	22.11.2015	Porto Seguro-Ilheus-Salvador-Frankfurt
14.11.2015	Caetite-Bom Jesus de Lapa	23.11.2015	Frankfurt-Helsinki

Matkaohjelmamme päivästä päivään

6.11.2015. Helsinki-Vantaa-Frankfurt-Fortaleza

Lentoyhteys oli sujuva. Lähdimme aamulla klo 8.10 Finnairilla Frankfurtiin, jossa koneen vaihto ja jatkolento Condorilla Fortalezaan, jonne saavuimme klo 18. Suomen ja Brasilian välinen aikaero 5 h. Fortalezassa meitä olivat sovitusti vastassa Ciro ja Antonio. Nautittuamme illallisen lentoaseman ravintolassa nousimme pikkubussiimme ja ajoimme 109 km Guamirangaan, jonne saavuimme klo 22 aikoihin. Majatalomme Pousada Alto da Serra. Huonejaon jälkeen nukkumaan. Aamulla aloitetaan!

7.11.2015. Guamiranga, Serra de Baturite-Quixada

Yön aikana selvisi, että majapaikka oli siisti ja hiljainen *chalet* ja aamulla valkeni, että olimme lintualueen ytimessä. Ensihetket kuuluivat majatalon pihalla: Grey-headed Spinetail, Slender-footed Tyrannulet (tai itse asiassa mahdollisesti tämän lajin kryptinen, toistaiseksi kuvaamaton sisarlaji), Wing-banded Hornero, Straight-billed Woodcreeper, Red-necked Tanager jne kuitattiin ennen klo 5.30 pika-aamiaista, jonka jälkeen ajoimme muutaman kilometrin Hotel Remanson sisäänmenotielle, jossa 6.00—7.45. Taivas oli onneksemme pilvessä, joten valo oli miellyttävän pehmeää. Aamun lintuja olivat mm: Gould's Toucanet, Rufous Gnateater, tällä hetkellä vielä alalajia *cearae*, todennäköisesti tämä erotetaan lähitulevaisuudessa omaksi lajikseen, Short-tailed Antthrush (tämän taksoni epäselvä, kaipaa tutkimusta), Ochraceous Piculet ja Band-tailed Manakin (kuvassa alla). Tämän jälkeen palasimme majapaikkaamme varsinaiselle aamiaiselle! Aamun seuraava kohde oli sekin vain muutaman kilometrin päässä. Ciron opastamina marssimme varttitunnin metsäpolkua ylämäkeen ja nousimme rinteeseen. Pieni parvi Grey-breasted Parakeet' teja äänteli lähistöllä. Varovainen atrapin soitto toi pariskunnan kuvausetäisyydelle! Tämä oli matkamme ensimmäinen

"kova" laji, harvinainen ja uhanalainen ja nyt loistavasti nähtynä. Puolen päivän jälkeen pakkasimme tavaramme, nousimme autoon ja suuntasimme kohti Quixadaa. Saavuimme perille Hotel Pedra dos Ventos'n pihaan klo 16.52, eli tuntia ennen auringonlaskua. Ehtisimme siis vielä pikaretkelle. Marita oli nopein ja hälytti muut paikalle: hotellin pihaa reunustavan pensaikon liepeillä liikkunut kookas tumma lintu oli hälytyksen syy – pian kaikki olivat paikalla ja näimme White-browed Guanin pikavilauksina katoavan pensaikon suojiin. Olipa onnea, kyseessä oli Quixadan tähtilaji ja

kuittasimme sen jo! Illan hämärtyessä näimme hotellin lähistöllä yhteensä viisi White-browed Guanina. Ciro kertoi

Guanien katoavan kuin taikaiskusta sateiden tultua, nyt alueella vallinnut poikkeuksellinen kuivuus oli siis puolellamme. Ennen pimeyden tuloa kävimme vielä hotellin kivikkopuutarhassa ja ihastelimme mestarillisesti taustaan piiloutuvia Pygmy Nightjar'eja. Päivän lajit 71.

8.11.2015 Quixada-Crato-Exu

Tämän päivän aloitimme Quixadan kuivalta caatinga-alueelta. Päivällä ajoimme Craton kaupunkiin, josta jatkoimme saman tien iltaretkelle Pernambucon puolelle, Exun kuntaan, jossa kävelimme caatinga-pensaikkoa halkovalla pikkutiellä auringonlaskuun.

Aamu Quixadassa oli aurinkoinen mutta tuulinen. White-browed Guaneista emme nähneet enää jälkeäkään. Aamukävelyllä hotellin sisäänajotien varressa ja ylös kukkulalle johtavan polun varressa näimme mm. Broad-tipped Hermitin ja Ochre-backed Woodpeckerin. Cactus Parakeet' teja lenteli ohitsemme, Spot-backed Puffbird istui langalla ja matkamme ensimmäiset Caatinga Cacholote ja Red-cowled Cardinal nähtiin, kaikki endeemejä. Matkalla Cratoon pysähdyimme muutamalla tien varren kosteikkolampareella. Eräässä näistä ui iloksemme 40 Southern Pochardia. Cratossa kirjauduimme majataloomme Portal do Crato, jätimme laukut sisään ja jatkoimme välittömästi 20 minuutin ajomatkan päähän Pernambucon puolelle, jossa käännyimme lännen suuntaan johtavalle pikkutielle. Reilun 1,5 h aikana kirjasimme muistiin monta uutta caatingan lajia: Rusty-margined Guan, Great Xenops, Golden-Green Woodpecker, Tawny Piculet, Caatinga Barred Antshrike, Ultramarine Grosbeak jne. Illallisen söimme Craton keskustassa. Päivän lajit 91, retken lajit 129.

Pygmy Nightjar, Quixada. Kuva: Juha Honkala

9.11.2015 Crato-Exu-Barbalha, Arajara Park

Aamiainen klo 5.00, kaikki autossa 5.50, ulkona autosta Exun caatingalla 6.15, eli samassa paikassa josta eilen lähdimme illalliselle. Etenimme rauhallisesti hiljaisella hiekkatiellä, vain satunnainen moottoripyörä häiritsi rauhaamme. Lintuja näkyi ja kuului tasaiseen tahtiin, mm. Stripe-backed Antbird, Pale-bellied Tyrant-Manakin, White-browed Antpitta ja Caatinga Antwren. Klo 8.30 oli aika siirtyä eteenpäin. Ajoimme Craton ja Barbalhan kaupunkien läpi Arajaran vesipuistoon. Puisto oli suljettu, kuten aina maanantaisin, mutta Ciro järjesti meille sisäänkäsyn. Arajaran vesipuisto on suosittu huvialue. Vierailijat voivat uida erilaisissa vesialtaissa ja kastautua vesiputouksen alla, istua kahvilassa tai ihastella Araripe Manakinia! Puisto sijaitsee Araripe-vuoriston kosteassa rinnemetsässä, jonka purojen varsilla Araripe Manakinin esiintymispaikat ovat. Vesipuiston alueella on muutaman, ehkä 2-3 parin reviirit ja

se on helpoimpia paikkoja nähdä tämä harvinainen ja kaunis lintu. Kävelimme jännittyneinä sisään puistoon ja pitkin metsän halkovaa polkua. Melko pian kuulimme Araripe Manakin pontevan äänen ja pian kaikki olivat nähneet koiraan ainakin vilahdukselta. Valokuvaaminen osoittautui vaikeaksi. Linnut liikkuivat melko ylhäällä, varjoisissa paikoissa ja risujen takana. Kahden ja puolin tunnin jälkeen olimme nähneet laskujemme mukaan kolme vanhaa ja yhden nuoren koiraan sekä kaksi naarasta. Kuvia otettiin yhteensä ainakin nelinumeroinen luku! Lounastimme Cratossa mainiossa kiloravintolassa (maksu painon mukaan) ja sitten pidimme siestan. Iltaretken teimme jälleen Exun caatingalle, mutta linnut olivat vaisuja ja havaintoja kertyi niukasti, mutta uusia retkilajeja olivat mm. Stripe-breasted Starthroat, Sharp-shinned Hawk, Cinnamon Tanager ja Sooty-fronted Spinetail. Lopetimme hämärissä klo 17.15 ja ajoimme illalliselle lounaspaikkaamme.

*Araripe Manakin,
koiras. Arajara water park,
Barbalha. Kuva: Juha Honkala*

10.11.2015 Crato-Barbalha-Canudos, Bahia

Aamiainen klo 5.30, klo 6.14 oli ryhmämme matkatavaroineen autossa ja Antonio ajoi halki hiljaisen Craton ja Barbalhan kohti etelää. Barbalhan eteläpuolella pensaikkomaa on rehevämpää, cerrado-tyyppistä. Teimme reilun tunnin kävelyn alueella noin klo 7.05–8.17. Tämä kannatti, sillä uusia lajeja olivat mm. Tawny-crowned Pygmy-Tyrant, Grey-eyed Greenlet ja Blue-crowned Trogon. Tämän jälkeen edessä oli pitkänpuoleinen, noin 330 km ajomatka Canudosiin, Bahiaan. Lounastimme Canudosin liepeillä tienvarsipaikassa ja lintulistaamme lisättiin White-throated Seedeater. Canudosissa asetuimme vaatimattoman mutta siistin Hotel Brasilin suojiin. Vaihdoimme matkajalkineet maastokenkiin, täytimme vesipullot ja ajoimme iltapäivän lopuksi Canudosin caatingalle, Rosarioin tielle, kaupungin eteläpuolelle. Taivas oli pilvetön ja ilma rapean kuivaa. Kävelimme kolmisen kilometriä hiekkatiellä, välillä autolla paikkaa vaihtaen ja tienvarren pensaikoista lintuja etsien. Iltapäivä oli hyvin lämmin, +34 C, eikä lajipaljous ollut järisyttävä, mutta riittävä kuitenkin: mm Campo Troupial, Lesser ja Greater Wagtail-Tyrant, White-bellied Nothura, Southern Scrub Flycatcher lisättiin havaittujen joukkoon. Illan hämärtyessä kymmenkunta Lesser Nighthawkia lensi ylitsemme – oli aika lähteä illalliselle majataloomme. Illallisaikaan mainio autonkuljettajamme Antonio vaihtoi roolia: majatalon keittiöstä kantautui ravistelevia ääniä – ja pian Antonio toi kaikille halukkaille *caipirinha*n, tuon mainion juoman jonka ainesosia ovat sokeriruokoviina *cachaca*, lime-hedelmä, sokeri ja jäämurska. Ai-jai, taas hieno päivä Brasiliassa!

11.11.2015 Canudos- Lencóis, Chapada Diamantina

Herätys klo 2.40. Parikymmentä minuuttia myöhemmin porukkamme istui autossa ja ajoimme kohti Toca Velhan rotkoa. Tätä osaa Bahiassa kutsutaan nimellä Raso de Catarina – alue on Bahian osavaltion kuivin ja se on säilynyt

suurimmaksi osaksi luonnontilaisena autiomaana. Raso de Catarinan rotkokanjoneissa säilyi villin papukaijakaupan aikanakin pienen pieni joukko indigoaroja, Lear's Macaw, ja ehkä alueen vaikeakulkuisuus oli syynä siihen, että lajia ei pyydytetty kokonaan sukupuuttoon. Toca Velhan pesimäpaikka löydettiin 1978, jolloin indigoaroja oli jäljellä luonnossa vain muutama kymmenen yksilöä. Kiitos aktiivisten ja pitkäjänteisten suojelutoimien laji on saatu pelastettua ja nyt lisääntymiskykyisten yksilöiden määrän arvioidaan ylittävän 250 yksilöä. Tänä aamuna meillä oli onni myötä, sillä olimmehan matkalla Toca Velhaan! Klo 3.30 vaihdoimme autoa. Siirryimme Biodiversitas-järjestön ikivanhan Toyota-maasturin lavalle ja hyttiin, valmiina ajelemaan kymmenkunta kilometriä rotkolle, jonne saavuimme klo 4 aikoihin. Oli aika odottaa auringonnousua ja indigoarojen aamulenttoa. Hörpimme kahvia ja teetä ja söimme keksejä ja hedelmiä aamiaiseksi. Kova itätuuli sai ilman tuntumaan kylmältä, sillä moni meistä oli paitasillaan. Auringon noustessa indigoarat heräsivät ja kanjonista kaikuivat niiden karheat huudot. Hiukan myöhemmin ensimmäiset arat lensivät ylitsemme – ne lähtivät ruokailemaan jonnekin, ehkä kymmenien kilometrien päähän. Ja kun valo lisääntyi, näimme kuinka sinisinä arat hohtivat vasten punaisia kallioita. Niin hienoa, niin upeaa ja vastaansanomaton tämä kaikki! Karun kaunis maisema, sen värit ja arojen tarina.

Kuvasimme ja katselimme aroja kolmisen tuntia, näimme King Vulturen ja Bat Hawkin, jolla oli saalinaan Glittering-bellied Emerald, ja lopulta oli vain jätettävä tämä paikka. Palasimme samaa tietä Canudosiin, pakkasimme tavaramme ja lähdimme koko matkamme pisimmälle ajomatkalle (600 km) kohti Lencois'n kaupunkia Chapada Diamantin kansallispuiston kupeessa. Saavuimme perille klo 19.30 ja asetuimme vierekkäisiin majataloihin Casa da Geleia ja Tatu do Bem. Illallisen söimme Lencois'n kaupungilla.

Canudos, Bahia. Indigoarojen pesäkanjonilla. Kuva: Juha Honkala

12.11.2015 Chapada Diamantina

Herätys klo 4.40, aamiainen 5.00, autoon 5.40 ja ulkona autosta 6.00. Näin aloitimme aamun Chapada Diamantin kansallispuistossa. Kävelimme päätieltä alas kärrytielle ja yli Rio Mucugezin, ohi autiotalon ja polkua *campo rupestre*-pensaikkoon. Lintuaamu oli mainio: Chopi Blackbird'it lauloivat, lähipensaassa Gilt-edged Tanager ja Spotted Piculet olivat kuvausetäisyydellä ja jokivarresta kuului Russet-crowned Crane. Taivaan korkeuksissa lensi muutama Biscutate Swift. Pensaikon tähtilajeja olivat mm Grey-backed Tachuri, Sincora Antwren, Hooded Visorbearer, Pale-throated Pampa Finch ja Rufous-winged Antshrike. Maisema ympärillämme oli avaraa, kumpuilevaa, luonnontilaista ja siksi kaunista. Aamupäivän lopun vietimme Remanso Roadilla, lähellä Lencóis'ta. Aurinko paistoi nyt pilvettömältä

taivaalta ja lintumaailma oli vaisu. Ferruginous Pygmy-Owl näyttäytyi, samoin Grey Elaenia, mutta ilmassa oli lounasajan tuntua.

Indigoarat Canudosissa. Kuva: Juha Honkala

Iltapäivällä ajoimme kohti Palmeiras'ta, mutta päätie oli poikki. Liikenne seisoj kilometrisenä jonona. Aamun jälkeen oli syttynyt ihmisen aiheuttama maastopalo, joka oli levinnyt päätien molemmiin puolin rutikuivassa pensaikossa. Savu oli sankka ja liekkejä koettivat tukahduttaa palomiehet ja pienlentokoneista lasketut sammutuskemikaalit. Oli selvää, että emme pääsisi Palmeiras'n lintupaikoille. Oli keksittävä jotakin muuta. Myöhemmin selvisi, että Chapada Diamantin maastopalo roihusi yli kahden viikon ajan kunnes sateet sammuttivat liekit. Paloalueen laajuus oli noin 30 000 hehtaaria ja on selvää, että palossa menehtyi suuri määrä lintujen ja eläinten pesiä ja poikasia.

Ajoimme jälleen Remanso Roadille, jossa kävelimme hiekkatietä hämärän tulon saakka. Nyt lintuja oli näkyvillä varsin mukavasti: mm. Blue-backed Manakin, Golden-green Woodpecker, Surucua Trogon, Tawny-crowned Pygmy-Tyrant. Illan yllättäjä oli kuitenkin harvinainen Ash-throated Casiornis, joka liikkui ison sekaparven mukana. Illallista söimme jälleen Lencóis'n kaupungissa.

13.11.2015 Lencóis-Ibicoara-Caetite

Söimme aamiaisen klo 4.30 ja 5.00 olimme autossa ja suuntana Mucugé. Matkalla näimme palon savut kaukana koillisessa, yli 40 km päässä. Ohitimme Mucugén idyllisen näköisen pikkukaupungin ihmetellen sen sijaintia. Miksi se oli siinä missä se oli? Laajan, karun maan keskellä, parin ison kallion kainalossa. (Wikipedian mukaan kaupungilla on kulta- ja timanttihistoriansa). No, ajoimme kymmenisen kilometriä kaupungin eteläpuolelle ja käännyimme pikkutielle kohdassa, jossa cerrado on luonnontilaista. Jalkauduimme ja kävelimme puolitoista tuntia tietä edes takaisin. Hienoja *cerradon* lajeja alkoi näkymään: Collared Crescent-chest'n vihellys kuului miltei saman tien autosta noustessamme. Kymmenen minuuttia myöhemmin lintu oli nähty! Hienoa, ei mikään helppo laji nähdä. Rufous-sided Pygmy-Tyrant oli seuraava, sitten Rusty-backed Antwren ja White-banded Tanager poseerasivat riittävän rauhallisesti valokuvaajille. Toista oli Horned Sungem'in kanssa. Tämä *cerradon* harvalukuinen kolibri tuntui olevan neuroottinen pikakiitäjä, jota oli vaikea katsoa. Hetkeksi se kuitenkin laskeutui pensaaseen nokkaan ja näimme sen moniväriset sarvet ja

puhtaanvalkean vatsan. Vain Satu oli riittävän ripeä kameransa kanssa saamaan linnusta kuvan. Mutta onneksi me kaikki näimme sen!

Suuntasimme seuraavaksi Ibicoaraan, jossa kohdelajinamme oli Diamantina Tapaculo. Tämän suvun lintujen näkeminen on haaste. Yrittäjää harvoin palkitaan, sillä tapaculo ei taida inhota mitään enempää, kuin tulemista esiin tiheikön pimeimmästä kätköstä. Alkutilanne oli kuitenkin lupaava: astuimme ulos autosta Diamantina Tapaculon laulaessa! Kiiruhdimme jokivarren pusikkoon, johon asetuimme puolikaaren muotoon. Ciro viritti atrapin soimaan ja linnun toivottiin tulevan pusikosta esiin. Tämä jäi vain toiveeksi. Lintuja oli reviirillä kaksi, Ne laulaa napsuttivat ahkerasti, mutta näköelämykset jäivät pikaisiin vilahduksiin, jos edes niihin! Samasta pöheiköstä kirjasimme havaituiksi Blond-crested Woopecker'in, Spix's Spinetail'in, White-crested Tyrannulet'in, Green-winged Saltator'in ja Moustached Wren'in. No, Diamantina Tapaculo tuli sentään havaittua! Jälleen yksi äärimmäisen suppean alueen endeemi. Söimme lounasta Brumadossa ja jatkoimme Caetite'en, jonne saavuimme klo 14.40. Asetuimme Hotel Rancho Alegreen. Tuntia myöhemmin nousimme taas autoon ja ajoimme kaupungin lounaispuolelle, kohti Brejinho das Ametistas'n kylää. Kymmenisen kilometriä myöhemmin pysäh-dyimme tienvarsilevennykselle, josta oli hyvä näkymä ympäröivälle

cerradolle. Täällä *cerrado* kasvoi myös puita ja pensaat olivat korkeampia kuin vaikkapa aamun kohteessamme Mucugé'ssa. Iltapäivän lintuhetki oli intensiivinen: mm Highland Elaenia, Plain-crested Elaenia, Masked Yellowthroat, parvi Scarlet-throated Tanager'eja, Hepatic Tanager ja Black-throated Saltator nähtiin aikamoisella vauhdilla vaivatta. Äänimaiseman lintuja olivat Red-winged Tinamou ja Small-billed Tinamou. Lopetimme klo 17.30 ja ajoimme Caetite'en hotelliimme illalliselle.

*Horned Sungem, koiras. Chapada Diamantina.
Kuva: Satu Antikainen*

14.11.2015 Caetite-Brejinho das Ametistas-Bom Jesus da Lapa

Nautimme aamiaisen klo 5.00 ja puolta tuntia myöhemmin matkasimme kohti Brejinho das Ametistas'in pikkukylää. Klo 6.30 nousimme autosta kylän toisella puolen ja kävelimme kärrypolkua puustoisessa pensaikkomaastossa joka paikoin oli gallery forest-tyyppistä. Muutamana aamun tuntina silmiemme editse kävi joukko kovan luokan harvinaisuuksia ja endeemejä. Miltei ensimmäisenä näimme yllättäen São Fransisco Sparrow'n ja perässä seurasivat mm. Red-shouldered Spintail, Grey-headed Spinetail, Helmeted Manakin, Golden-rumped Euphonia, Great Xenops ja Red-billed Scythebill. Tärkein kohdelajimme oli kuitenkin Minas Gerais Tyrannulet, jota etsimme pitkään ja sitkeästi. Ciron mukaan "lintu on aina täällä" mutta nyt oli jotakin tapahtunut, sillä tyrannulet'ia ei näkynyt ei niin millään. Laajensimme etsintää ja näimme mm Blue-winged Macaw'n ja White-throated Woodcreeper'in sekä Scaled Woodcreeper'in. Palasimme alkuperäispaikalle ja yhtäkkiä Minas Gerais Tyrannulet oli edessämme, varsin hyvin näkyvillä ja valokuvattavissakin! Mistä se ilmaantui? Ehkä pesintä oli kesken ja lintu oli tavanomaista näkymättömämpi – oli miten oli, saimme poistua erittäin tyytyväisinä Caetite'en. Pakkasimme tavaramme ja lähdimme kohti koko matkamme läntisintä kohdetta, Bom Jesus da Lapa'n pikkukaupunkia Rio São Fransiscon rantamilla. Saavuimme perille klo 14.25 ja asetuimme Hotel Piramide de Luxor'iin. Tunnelma olikin miltei kuin Egyptissä ainakin lämpötilan osalta, sillä mittari osoitti +40 C. Oli retkemme lämpimin päivä. Tuntia myöhemmin nousimme taas tutuksi tulleetseen ajopeliimme ja ajoimme yli São Fransisco joen ja käännymme kohti pohjoista kunnes ylitimme Rio Corrente'n. Täällä maisema oli tulvavaikutteista pensaikkoa lukuisine lampareineen ja linnusto tuntui varsin monipuoliselta ja rikkaalta yhden iltapäivän havaintojen perusteella. Greater Thornbird, Buff-breasted Wren, Black-backed Water-Tyrant, Greyish Saltator, Giant Wood-Rail, Stripe-necked Tody-Tyrant, Solitary Black Cacique ym lisättiin matkamme lajistiaan varsin nopeasti. Illan hämärtyessä siirryimme Rio Correnten rantaan odottamaan Bahian Nighthawk'ien ylilentoa. Tämä ei

kuitenkaan onnistunut. Ainoastaan Lesser Nighthawk'eja nähtiin ja lisäksi lähistöllä huusi Rufous Nightjar. Palasimme illan jo pimettyä hotelliimme, jossa nautimme illallisen.

Minas Gerais Tyrannulet, Brejinho das Ametistas. Kuva: Juha Honkala

15.11.2015 Bom Jesus da Lapa-Boa Nova

Osa porukastamme suuntasi aamutuimaan Rio São Fransicon ylittävälle sillalle seuraamaan "aamumuuttoa". No, sitä ei ollut, mutta jokunen uusi retkilaji saatiin. Muutama Black Skimmer ja Large-billed Tern liikkui joella ja rantapuissa oli Orange-headed

Tanager. Hotelliaamiaisen jälkeen oli suuntanamme Boa Novan pikkukaupunki. Boa Novassa kuiva caatinga vaihettuu muutaman kilometrin matkalla rannikkosademetsäksi ja molemmissa on aivan omat lajinsa. Alue on siis äärimmäisen mielenkiintoinen. On onnekasta, että alueen luonto on säilynyt varsin luonnontilaisena. Alueen ympäristöaktiivien pitkän linjan suojelutyö palkittiin vuonna 2010 maan edellisen presidentin julistaessa Boa Novan kansallispuiston perustetuksi. Kansallispuiston alue on siis lailla suojattu, mutta alueella ei ole sellaisia palveluita, joita vaikkapa suomalaisissa kansallispuistoissa on. Itse asiassa siellä ei ollut mitään kylttiä kummempaa.

Saavuimme Boa Novan kaupunkiin klo 15 aikoihin, mutta emme päässeet sisään hotelliimme Pousada dos Passaros (ovi oli lukossa), joten lähdimme saman tien maastoon kuivalle alueelle, kaupungin pohjoispuolelle. Astuimme ulos autosta ja ensimmäinen lintu äänessä oli Slender Antbird, juuri tämän alueen erikoisuus! Onpas helppoa! No, vaihdoimme matkavarusteista maastovarusteisiin siinä tien päällä ja sillä välin meidän ja Slender Antbirdin väliin ehti Narrow-billed Antwren! Lintu näkyi mainiosti, mutta vaikka se liikkui aivan lähellämme, tuntui valokuviin tallentuvan enemmän risuja kuin kelvollisia otoksia linnusta. Sen sijaan Slender Antbird poseerasi hienosti. Loppuillan vietimme matalaa kaktusta kasvavalla laajalla kallioalueella kokeillen kolibrien kuvaamista (juuri tämän saman alueen kaksi saopaulolaista lintuharrastajaa osti hiljattain suojelualueeksi paikalliselta maanomistajalta juuri ennen kuin se päättyi kalliomurskeen tuotantoon). Ruby-Topaz Hummingbird pyörähti ympärillämme monta kertaa, Sapphire-spangled Emerald oli runsas, Crane Hawk lensi ylitsemme ja illan lopuksi näimme pari Pygmy Nightjar'ia. Ajoimme takaisin kaupunkiin, saimme huoneemme Pousada dos Passaros'ista ja kävimme illallisella kaupungilla.

16.11.2015 Boa Nova

Herätys 4.40, aamiaisen piti olla 5.00, mutta kokkia ei näkynyt missään. Ciro ja Antonio pistivät hösseliksi keittiössä ja tuota pikaa pöydässä oli hedelmiä, kakkua, kahvia ja teevettä. Unisen näköinen keittiötäti ilmaantui vartin päästä ja kantoi lisää purtavaa pöytään. Pääsimme liikkeelle aavistuksen myöhässä, klo 5.40. Suuntana oli sademetsäalue noin 8 km itään kaupungista. Aamu oli matkamme ensimmäinen sadeaamu ja suojasimme itsemme sateenvarjoin, sadeviitoin ym. keinoin. Sade oli tihkumaista, joten lintujen katselua se haittasi vain vähän ja aamun edetessä tuntui siltä, että lintujen aktiivisuus kesti varsin pitkälle aamupäivään. Lajien suhteen aamu oli yhtä juhlaa: Rio de Janeiro Antbird, Bahian Spinetail, Striated Softtail, Pale-browed Treehunter (nimialalaji *leucophrus*, joka poikkeaa suuresti eteläisestä alalajista *holti*, on tuleva splitti), Spotted Piculet, Black-billed Scythebill, Fork-tailed Tody-Tyrant ja Pectoral Sparrow muiden muassa tuli nähtyä. Lounastauon vietimme kaupungissa, mutta iltapäiväksi palasimme samaan metsään. Sade oli tauonnut jo aamulla, eikä se kastellut metsää mitenkään perinpohjaisesti, joten suuntasimme metsäpolulle. Poluilla lintumaailma on usein tienreunaa vaisumpi ja lisäksi kulkeminen on hankalampaa, mutta päätimme kokeilla. Least Pygmy-Owl'in näimmekin hienosti, samoin mm Scaled Antbird'in Lesser Woodcreeper'in ja White-throated Spadebill'in.

Iltapäivän hämärtyessä palasimme aamuiselle tielle ja marssimme 1,5 km pohjoisen suuntaan, kunnes tien

varressa oli märkää, soistunutta avomaata. Blackish Rail ja Rufous-sided Crane ääntelivät kosteikolta. Asetuimme seisomaan kosteikkoa reunustavan aidan viereen. Ciro näppäili atrappisoittimestaan käheän, hakkaavan sarjan. Saman tien lintu vastasi kosteikon reunasta ja lensi eteemme, jähmettyen taskulamppujen valokeilaan. Giant Snipe! Olipa uskomattoman hienoa nähdä tämä lintu viimeinkin. Giant Snipe lentää soidintaan vain aivan pimeässä eikä sitä silloin näe. Sen lentoääni on silloin surumielinen, muistuttaen etäisesti itkevää lasta. Päivisin se painautuu suojavärinsä turvin korkean heinän suojiin, eikä sitä voi nähdä. Mutta pimeään tultua sen voi saada houkuteltua näköetäisyydelle ja nyt meillä oli onni nähdä se. Hieno lopetus tälle pitkälle päivälle! Päivän lajit 123.

Giant Snipe, Boa Nova. Taskulampun valossa ilman salamaa. Kuva: Juha Honkala

17.11.2015 Boa Nova

Lentoaikataulujen muutoksista johtuen saimme yhden ylimääräisen matkapäivän, joka tuli tietenkin sijoittaa johonkin lajirikkaaseen kohteeseen. "Boa Nova!" oli ensimmäinen ajatukseni tämän mahdollisuuden realisoituessa mielessäni. Myös Ciro kannatti Boa Novaa, joten niinpä tämän kyseisen päivän aamuna nautimme aamiaisen totutusti klo 5.00 ja reilua puolta tuntia myöhemmin astuimme autosta eilisen kurppapaikan tuntumassa. Edessä oli polkukävelyä metsäisessä rinnemaastossa kansallispuiston alueella. Kukkulan alarinteet olivat sekundääripensaikkoa, joka ylempänä muuttui metsäksi. Lintuja oli hyvin koko aamukävelyn ajan, mm Pin-tailed Manakin'it, Greyish Mourner, pikku parvi Golden-tailed Parrotlet'teja, White-bibbed Antbird, Bahia Tyrannulet ja Oustalet's Tyrannulet pitivät vauhdista huolen! Kuulohavainnon varaan jäivät Buff-throated Purpletuft ja Black-headed Berryeater. Varsinainen syy tälle kukkulalle nousuun oli kuitenkin Bahian Mouse-colored Tapaculo, harvinaisin Brazilian tapaculoista, jonka tieteellinen kuvaus on aivan tuore, vuodelta 2014. Lajin tunnettuja esiintymispaikkoja on vain muutama. Tämän hetkisen käsityksen mukaan laji elää luonnontilaisissa, jyrkkärinteisissä metsissä. Ciron edellinen havainto lajista oli seitsemän vuoden takaa, joten hän ei ollut järin toiveikas linnun löytymisen suhteen. On kuulemma tavallista, että kokemattomat lintuharrastajat tulkitsevat Lesser Woodcreperin tai Sombre Humminbirdin ääntelysarjat tapaculon lauluksi. Olimme saapuneet juuri sille alueelle, jossa Ciro havaitsi lajin edellisen kerran vuonna 2009, ja soitimme hetkittäin lajin atrappia. Olimme juuri kuuntelemassa etäistä Black-headed Berryeater'ia, kun kaukaa alarinteestä alkoi kuulumaan tapaculon napsuttavaa laulua. Tunkeuduimme koko ryhmällä metsän sisuksiin, raivasimme pienen aukon, johon tapaculo voisi tulla, jos sille päälle sattuisi, ja asetuiimme puolikaaren muotoon. Ciro soitti hillitysti atrappääntä ja hetkeä myöhemmin tapaculo lähestyi maan rajassa meitä. Muutaman minuutin kuluttua osa ryhmästämmä näki pienen, tumman hiirimäisen tapaculon käyvän pimeään pensaan alla. Sen jälkeen ei mitään. Tapaculo kävi siis toteamassa tilanteen, joka ei aiheuttanut enempää toimenpiteitä. No show. Meidän oli tyytyminen tähän: jännittävään odotukseen, joka palkittiin hyvin kuulturna lauluna ja pieninä vilahduksina. Mutta aivan loistotulos joka tapauksessa!

Lounastauon jälkeen suuntasimme viimeisen kerran tällä matkalla caatingalle. Ajoimme kaupungin pohjoispuolelle isojen telemastojen luo ja kävelimme tomuisessa pensaikossa loppuilltapäivän hämärän tuloon saakka. Parhaita lajeja olivat Hangnest Tody-Tyrant, Grey-headed Kite, Slender Antbird ja Silver-cheeked Antshrike.

18.11.2015 Boa Nova-Serra Bonita

Ajomatka Boa Novasta etelään, Camacaniin kaupunkiin, oli vain hiukan alle 300 km, mutta huonokuntoiset tiet ja hidas liikenne tekivät etenemisestämme vaivalloista. Pääsimme lounaalle Camacaniin vasta puolenpäivän jälkeen, joten matkanteko kesti yli 6 tuntia. Lounaan jälkeen ajoimme kaupungin laidalle ja suoritimme ajoneuvon vaihdon. Nostimme tavaramme ja itsemme kahden nelivetomaasturin kyytiin ja lähdimme nousemaan vuorelle, kohti Serra Bonitan luonnonsuojelualuetta. Autonkuljettajamme Antonio jäi pikkubussimme kanssa Camacaniin nauttimaan ansaitusta parin päivän levosta!

Serra Bonita Reserve on hyönteistieteilijä Vitor Beckerin ja puolisonsa Clemira Souzan perustama yksityinen suojelualue. Aluetta hallinnoi säätiö <http://www.uiracu.org> ja sillä on valoisat tulevaisuudennäkymät mm jatkuvine maanhankintaohjelmineen ja suojelu-ohjelmineen. Serra Bonita Reserven pinta-ala on tällä hetkellä noin 22 km², mutta ala kasvaa koko ajan. Viime aikoina alueeseen on liitetty mm vanhoja kaakaoplantaaseja vuoren alarinteiltä.

Iltapäivä oli jo pitkällä, kun viimein saimme huonejaot tehtyä ja lähdimme pienelle kävelylle päärakennuksen lähistölle. Iltavalo oli erityisen sopiva valokuvaamiseen päärakennuksen takana olevilla hedelmä- ja sokerivesiruokinnnoilla. Valokuvaamisen ja muun tarkkailun ohessa näimme mm Pale-browed Treehunterin (taas) ja osa porukasta kuuli Buff-bellied Puffbirdin. Ruokinnalla viihtyivät mm Sombre Hummingbird, Orange-bellied Euphonia ja Buff-throated Saltator.

Näkymä Serra Bonitan päärakennuksen takaa. Kuva: Juha Honkala

19.11.2015 Serra Bonita

Herätys 4.15 ja aamukävely pimeässä, jonka tuloksena ainoastaan kuulohavainto Barred Forest-Falcon'ista. Söimme aamiaisen klo 5 alkaen, jonka jälkeen pakkauduimme Vitorin vanhan Toyota-maasturin kyytiin ja köröttelimme

alamäkeen vaatimattoman asutuksen pihaan suojelualueen rajalle. Nousimme rinteeseen ja nostimme katseemme kaljun puun latvukseen. Siellä oli Pink-legged Graveteiron pesä ja pesän vieressä kaksi emolintua! Kuinka miellyttävän helppoa olikaan hoitaa tämä latvalaji pesimäaikaan paikasta, jossa latvus ei ole aivan järkyttävän korkealla. Katselimme emojen touhua hyvän aikaa, vaikka kuvausetaisyydellä ne eivät kyllä olleet. Mutta tämä oli mainio alku päivälle. Pakkauduimme taas maasturin kyytiin ja nyt Vitor ajoi meidät ylös telemastolle, tien päähän. Täältä oli tarkoitus aamupäivän kuluessa kävellä pääarakennusta kohti. Ja melkein saman tien alkoi miltei koko aamun kestänyt uusien lajien ilotulitus! Ensin aivan telemastojen luona oli pensaassa pieni kolibri, joka osoittautui Black-bellied Throntail'iksi, harvinaisimmaksi rannikkosademetsän kolibreista. Pian tämän jälkeen pensaikosta kuului vaatimaton, terävähkö vihellys: Rufous-Brown Solitaire. Lintu oli iloksemme pitkään näkyvillä, vaikka istuikin kurjasti oksan takana. Tämän jälkeen olivat vuorossa Plumbeous Antvireo, Rough-legged Tyrannulet, Grey-crowned Tyrannulet, Bahia Tyrannulet ja Spot-billed Toucanet! Laskeuduimme hitaasti alaspäin ja kirjasimme seuraavaksi muistiin Lemon-chested Greenlet'in ja koetimme valokuvata Crescent-chested Puffbird'ia vaikka se olikin vastavalossa. Lähestyessämme pääarakennusta kohtasimme monen lajin sekaparven. Ciro soitti kokeeksi Salvadori's Antwren'in ääntä ja äkkiä koiras oli edessämme. Olipa yllätys! Saimme muutaman dokumenttikuvan näpättyä ennen kuin tämä pieni harvinainen lintu jatkoi matkaansa parven mukana.

Päivällä pidimme pitkän lounastauon ja lähdimme vasta klo 15 metsäpolulle. Aluksi koetimme saada näköyhteyden Variegated Antpittaan, mutta lintu veti pitemmän korren. Kuulimme sen huhuilevan laulun läheltä, mutta lintu pysyi piilossa, arvatenkin nähden meidät koko ajan. Nousimme seuraavan tunnin aikana satakunta metriä yrittäen vähän kaikenlaista, mutta tulokset olivat niukkoja. Uudeksi retkilajiksi näimme Brazilian Ruby'n. Päätimme päivän taas pääarakennuksen taa, jossa pimeään tultua lepakot kävivät juomassa kolibriruokinnalta. Retken lajit 399.

Red-necked Tanager, Serra Bonita.
Kuva: Juha Honkala

20.11.2015 Serra Bonita-Porto Seguro

Aamiaisen jälkeen klo 5.45 nostimme laukut autoihin ja lähdimme Serra Bonitan alarinteille. Ensimmäinen kohteemme oli sademetsää, jota halkoi tieura. Metsä oli kuiva sateettomuudesta johtuen ja puut hyvin korkeita. Linnutkin olivat

vaiteliaita, mutta siitä huolimatta näimme useita uusia lajeja. Buff-throated Woodcreeper, Yellow-fronted Woodpecker ja Black-necked Aracari olivat ensimmäisten joukossa. Harvinainen White-eared Parakeet lensi ohitsemme, Thrushlike Wren-pariskunta piti omalaatuista ääntään ylhäällä latvuksessa ja Golden-spangled Piculet näyttäytyi. Siirryimme lähistölle vanhalle kaakaoviljelmälle, jossa Bright-rumped Attila tervehti meitä laulaen. Pensaikossa hääri White-flanked Antwren ja korkealla puun latvuksessa istunut kolibri määritettiin Eeron valokuvasta Rufous-throated Sapphire'ksi.

Lounastimme Eunapolis'n kohdalla ja ajoimme Porto Seguroon. Majapaikkamme oli Hotel Chauá. Huonejaon jälkeen vedimme maastokengät jalkaan ja ajoimme Veracelin suojelualueelle reilun puolen tunnin ajomatkan päähän. Tämä suojelualue kattaa 6 069 hehtaaria ensiluokkaista alavan maan sademetsää ja pensaikkoaluetta ja sen lajisto on todella mielenkiintoinen, kuten pian tulisimme näkemään! Tähystelimme ensin maisemaa suojelumetsää halkovalta tieltä, mutta siirryimme pian metsän siimekseen. Ennen iltahämärää näimme Band-atailed Antwren'in ja kuuntelimme hyvin läheltä Variegated Tinamou'n surumielisiä huutoja. Ciro vihelsi linnulle pari kertaa vastaukseksi ja pian tämä

pieni tinami juoksi vierestämme polun poikki. Tinamit ovat lintuja joita on yleensä hyvin hankala nähdä. Palasimme autolle ja ajoimme kilometrin verran. Odottelimme auringon laskua. Mielessämme oli White-winged Potoo, harvinaisin rannikkosademetsän potoo-lajeista. Ilta oli hyvin tuulinen, joten onnistuminen tuntui epätodennäköiseltä. Ensimmäinen paikka oli tyhjä, atrappi ei tuottanut mitään. Samoin kävi toisessa paikassa. Kolmannessa paikassa kuulumme linnun vihellyksen kaukaa. Ciro vihelsi ja soitti atrappia vuoron perään ja äkkiä lintu ilmaantui kuin tyhjästä vieressämme olevaan kuolleeseen puuhun. Katsoimme sitä lampun valokeilassa ja valkea siipilaikku erottui erinomaisesti! Aivan mahtavaa! Puu huojui tuulessa niin kovasti, että valokuvaaminen osoittautui mahdottomaksi. Hetken päästä saimme kontaktin vielä toiseen White-winged Potoo'seen ja sekin tuli vihellyksen houkuttelemana lähemmäs. Tämä oli mainio päätös päivälle ja ajoimme tyytyväisin mielin takaisin Porto Seguron kaupunkiin. Retkilajit 427.

21.11.2015 Porto Seguro

Söimme aamiaisen ennätysajassa ja klo 5.30 astuimme autosta Veracelin metsää halkovalla hiekkatiellä. Aloitimme päivän Cotinga-havainnoinnilla tähystellen korkeiden puiden latvuksia. Mukavaa ja tuottoisaa hommaa, sillä kaikenlaista näkyi. Red-browed Parrot'it olivat aamulennolla ja metsä kaikui niiden huudoista. Pensaikoissa lauloivat Bahian Antwren'it – suppean alueen endeemi tämäkin – ja vieressä lennähteli Hook-billed Hermit. Brasilialaiset pitävät Reichenowi's Parrot'ia omana lajinaan, me konservatiivisemmat kuittaamme sen kuitenkin toistaiseksi vain Blue-headed Parrot'in alalajina. Joka oli muuten melko yleinen Veracelissa! Parin tunnin jälkeen ajoimme pari km pohjoiseen ja jalkauduimme pensasmaastoa halkovalle pikkutielle. Heti alkuun meidät yllätti Blue-throated Parakeet'ien parvi: kahdeksan linnun parvi laskeutui aivan viereemme kuvattaviksi. Tämä on ehkä kaunein Brasilian papukaijoista. Ja endeemi tietenkin! Seuraavaksi löytyi puun latvasta White-winged Cotinga ja maan rajasta Sooretama Slaty Antshrike. Pensaikossa taas liikkui kaksi uutta tanageria: White-bellied Tanager ja Opal-rumped Tanager. Lähdimme lounaalle Porto Seguroon, mutta sitä ennen poikkesimme rantabulevardille ja etsimme kuvauksellisen Tropical Mockinbird-pariskunnan, kuvassa alla.

Lounastaukoa venytettiin juuri sen verran, että osa porukastamme ehti shoppailemaan tuliaisia ennen kuin palasimme Veracelin metsään iltapäivällä. Päätimme viettää viimeisen iltamme metsäpolulla, jossa lintuja on harvassa, mutta mahdollisuuksia yllätyksiin ehkä enemmän. No, niitä tuli. Ringed Woodpecker nähtiin komeasti, samoin Rufous-capped Antthrush ja Rufous-crowned Motmot. Päivän eläin oli kolmivarvaslaiskainen, jonka Satu huomasi puun latvuksesta. Eläimellä ei ollut kiire mihinkään, joten ehdimme kaikki ottamaan siitä pari valokuvaakin. Illan harvinaisin lintu oli Cinereous Mourner, joka tyytyi viheltämään metsässä, kaukana meistä. Mutta illan omituisin ilmiö oli Solitary Tinamou. Näimme yhteensä kuusi yksilöä polulla edessämme. Yksi linnuista lähti lentoon – kohti latvusta. Uskomaton

näky! Viimeisestä Solitary Tinamousta saimme muutaman dokumenttivalokuvankin. Kuivuudestako johtuen tinamit olivat polulla? Päätimme iltamme, ja Koillis-Brasilian matkamme lintuosuuden White-winged Potoolla. Palasimme eilisiltaiselle paikalle ja näimme Potoon taas hienosti kuolleen puun latvassa. Ja tänäänkin oli tuulista, valokuvaus oli likipitään mahdotonta. Tyytyväisinä päivään ja itseemme palasimme Porto Seguroon viimeiselle illalliselle. Retken lajit 450.

22.11.-23.11.2015 Porto Seguro-Ilhéus-Salvador-Frankfurt-Helsinki

Viimeisenä matkapäivänämme Brasiliassa ei oleellisia lintuhavaintoja enää kertynyt. Ajoimme aamuvarhaisella Ilhéusiin, josta meillä oli puolen päivän aikaan lento Salvadoriin. Porto Segurosakin olisi ollut lentokenttä, mutta ei lentoja Salvadoriin. Ilhéusissa hyvästelimme autonkuljettajamme Antonion ja mainion oppaamme Ciron, joka väsymättä johdatti meidät sinne minne kulloinkin piti. Muito obrigado Antonio e Ciro! Ótimo trabalho!

Matkamme lajilista

Alla olevaan lista noudattelee Ber van Perlon teoksen "Birds of Brazil" omintakeista järjestystä ja nimitystä. Etelä-Amerikan lintulajien taksonomia on jatkuvan ja tarkan tutkimuksen kohteena ja tästä johtuen niin lajien kuin sukujenkin sukulaisuussuhteita ja asemaa on viimeisen kymmenen vuoden aikana muokattu rajusti. Lajeja on "splitattu ja lumpattu" enemmän kuin millään muulla mantereella. Tästä aktiivisuudesta johtuen Etelä-Amerikan lajiston sukulaisuussuhteiden tuntemus on saavuttamassa sitä tietotasoa, joka vallitsee muualla maailmassa. Työtä kuitenkin riittää yhä, tutkijoiden iloksi. Alla olevassa listassamme on useita mainintoja ns. uusista lajeista ja tulevista uusista lajeista – uusi laji siis tarkoittaa tässä yhteydessä lajia, jonka tieteellinen kuvaus on vasta tehty tai tiettävästi tekeillä. Tieteellisen kuvauksen jälkeen lajin virallinen hyväksyminen edellyttää vielä taksonomiaa tuntevien elinten päätöstä joka edellyttää lajin täyttävän vaaditut kriteerit. Mikäli nämä eivät täyty, jätetään esitetty laji tai alalaji ns. pöydälle odottamaan jatkotutkimuksia. Etelä-Amerikan linnuston taksonomiaa arvioi mm. South-American Classification Committee SACC, jonka lajikäsitystä alla oleva lista noudattelee. Poikkeukset SACC'in linjauksista on mainittu ao. lajin yhteydessä. Mainittakoon, että IOC www.worldbirdnames.org/ seuraa SACC'in linjauksia. Brasilialaisten oma komitea CBRO, johon viitataan edempänä pariin otteeseen, on SACC'ia ennakkoluulottomampi hyväksymään taksonomisia muutoksia. Symboli = endeemi, vain Brasiliassa tavattava laji.

Magnificent Frigatebird Porto Seguro, 1 naaras.	<i>Fregata magnificens</i>
Least Grebe Matkalla Quixadasta Cratoon näimme noin 100 erilaisilla lammilla.	<i>Tachybaptus dominicus</i>
Pied-billed Grebe 14.11. Bom Jesus da Lapa, 2.	<i>Podilymbus podiceps</i>
Neotropic Cormorant Kolmena matkapäivänä yht. 12.	<i>Phalacrocorax brasilianus</i>
Bare-faced Ibis 14.11. Bom Jesus da Lapa, yht. 53.	<i>Phimosus infuscatus</i>
Rufescent Tiger Heron Quixada, Hotel Pedra dos Ventos, 3, Bom Jesus da Lapa, 2.	<i>Tigrisoma lineatum</i>
Black-crowned Night Heron Bom Jesus da Lapa, yht. 6.	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Striated Heron Yleinen pieni haikara, yht. 21 nähty.	<i>Butorides striata</i>
Capped Heron Bom Jesus da Lapa, Rio Correnten kosteikolla, 1.	<i>Pilherodius pileatus</i>
Little Blue Heron Matkalla 1.	<i>Egretta caerulea</i>
Snowy Egret Yleinen haikara, yht. 61 nähty.	<i>Egretta thula</i>
Great Egret Yleinen haikara, yht. 185 nähty.	<i>Ardea alba</i>

Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>
Yleinen haikara, yht. 370 nähty.	
Black-bellied Whistling Duck	<i>Dendrocygna autumnalis</i>
Matkalla Quixadasta Cratoon näimme noin 30 eräällä lammella.	
White-faced Whistling Duck	<i>Dendrocygna viduata</i>
Matkalla Quixadasta Cratoon näimme noin 200 erilaisilla lammilla.	
Fulvous Whistling Duck	<i>Dendrocygna bicolor</i>
Matkalla Quixadasta Cratoon näimme 20.	
Southern Pochard	<i>Netta erythrophthalma</i>
Matkalla Quixadasta Cratoon näimme 40.	
Brazilian Teal	<i>Amazonetta brasiliensis</i>
Kolmena matkapäivänä yht. 58.	
Black Vulture	<i>Coragyps atratus</i>
Yleinen, havaitsimme sen jokaisena matkapäivänä. Ajaessamme Boa Novasta Camacaniin Vellu laski autonikkunasta oikean puolen linnut, saaden tulokseksi lähes 1500, vaikka nukkui välillä. Tuona 18.11. päivänä laji oli erityisen runsas ja päiväsummamme oli 2000. Koko matkalta laskimme yhteensä 3170.	
Turkey Vulture	<i>Cathartes aura</i>
Yleinen ja huomattavasti runsaampi kuin esim. Kaakkois-Brasiliassa. Päiväsummat välillä 3-100, yhteensä laskimme koko matkalta 270.	
Lesser Yellow-headed Vulture	<i>Cathartes burrovianus</i>
Matkamme ainoa Quixada, Hotel Pedra dos Ventos, 1.	
King Vulture	<i>Sarcoramphus papa</i>
Canudos 1, Boa Nova 1, Veracel, Porto Seguro 1, yhteensä siis kolme lintua.	
White-tailed Kite	<i>Elanus leucurus</i>
Matkamme ainoa oli matkalla Boa Novasta Camacaniin, tien varressa.	
Snail Kite	<i>Rostrhamus sociabilis</i>
Bom Jesus da Lapa, Rio Corrente, yht. 3.	
Grey-headed Kite	<i>Leptodon cayanensis</i>
Boa Novan kuivalla alueella 1 ad. lintu nähtiin lennossa.	
Sharp-shinned Hawk	<i>Accipiter striatus</i>
Näimme Craton <i>caatingalla</i> yhden iltaretkellämme. Laji on <i>caatingalla</i> hyvin vähälukuinen.	
Crane Hawk	<i>Geranospiza caerulescens</i>
Boa Novan kuivalla alueella 1 ad. lintu nähtiin lennossa.	
Mantled Hawk	<i>Leucopternis polionotus</i>
17.11. Boa Novassa aamupäivän metsäretkellä 1 yksilö lähti puusta kadoten nopeasti ja vain muutamat ryhmästämmme ehtivät näkemään linnun.	
Grey Hawk	<i>Buteo nitidus</i>
Serra de Baturite'ssa näimme 2 lintua pesäpuussa.	
White-tailed Hawk	<i>Buteo albicaudatus</i>
13.11. Chapada Diamantina, 1.	
Zone-tailed Hawk	<i>Buteo albonotatus</i>
16.11. Boa Nova, 1.	
Roadside Hawk	<i>Buteo magnirostris</i>
Yleinen, näimme lajin yhdeksänä matkapäivänä.	
American Kestrel	<i>Falco sparverius</i>
Vähälukuinen reitillämme, näimme vain 2 lintua.	
Aplomado Falcon	<i>Falco femoralis</i>
Näimme lajin neljänä matkapäivänä Canudosissa ja Chapada Diamantinassa, yhteensä 6 yksilöä.	
Bat Falcon	<i>Falco ruficularis</i>
Canudosissa näimme matkamme ainoan Bat Falconin syövän pyydystämänsä Glittering-bellied Emerald'ia.	
Laughing Falcon	<i>Herpetotheres cachinnans</i>
11.11. Canudos, 1 lintu	
Barred Forest Falcon	<i>Micrastur ruficollis</i>
Matkamme ainoa jäi varhaisaamun kuulohavainnon varaan Serra Bonitassa 19.11.	
Southern Crested Caracara	<i>Caracara plancus</i>
Yleinen, nähtiin useimpina matkapäivinä, yht. 267 yksilöä.	
Yellow-headed Caracara	<i>Milvago chimachima</i>

Chapada Diamantin alueella näimme kymmenkunta, lisäksi 1 Porto Segurossa.

White-bellied Nothura *Nothura boraquira*

10.11. Canudos, iltapäivän kuumuudessa Ä2.

Solitary Tinamou *Tinamus solitarius*

18.11. Serra Bonita Ä1. 21.11. näimme yhteensä 6 Solitary Tinamou'a Porto Segurossa, Veracelin suojelualueella. Linnut (4 +1+1) ruokailivat metsätiellä. Yksi linnuista lähti lentoon, nousten kohti puiden latvusta. Oli kaiken kaikkiaan aivan poikkeuksellista nähdä kuusi lajin edustajaa parin tunnin aikana.

Solitary Tinamou, Veracel. Kuva: Juha Honkala

Red-winged Tinamou

Rhynchotus rufescens

13.11. Caetite, kuulimme kolmen linnun viheltelyä iltapäivällä *cerradolta*.

Brown Tinamou

Crypturellus obsoletus

Havaitsimme lajin neljänä päivänä, Boa Novan sademetsässä yht. Ä3 ja Serra

Bonitassa yht. Ä5.

Variegated Tinamou *Crypturellus variegatus*

Kaikki havaintomme Veracel, Porto Seguro, missä näimme yhden iltahämärissä ja kuulimme lisäksi 4.

Little Tinamou *Crypturellus soui*

Boa Nova, sademetsäalueen reunat, yhteensä Ä 2, Veracel Porto Seguro yht. Ä 3.

Yellow-legged Tinamou *Crypturellus noctivagus* E

12.11. Chapada Diamantina, Ä 1 iltapäväretellä Remanso Road'illa.

Small-billed Tinamou *Crypturellus parvirostris*

13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, Ä1 ja 15.11. Boa Nova, *caatinga*, Ä1.

Tataupa Tinamou *Crypturellus tataupa*

12.11. Chapada Diamantina, aamuretkellä *cerradolla* kuulimme yhden.

Limpkin *Aramus guarauna*

Kosteikoilla kolmena matkapäivänä, yht. 5.

White-browed Guan *Penelope jacucaca* E

Matkan toivelajeja tämä harvinainen ja usein vaikeasti nähtävä Guan. Quixada'ssa näimme yhteensä viisi lintua, joista kaksi erittäin hyvin niiden tullessa lammen rantaan juomaan iltahämärissä. Ciron mukaan kuivaan vuodenaikaan laji on helpommin nähtävissä, mutta sateiden tultua ne katoavat maisemaan. Lajin määrittämisessäkin on oltava tarkkana, sillä lajia kuulemma ilmoitetaan yleisesti Craton ympäristöstä, missä laji on äärimmäisen harvinainen, mutta Rusty-margined Guan melko yleinen.

Rusty-margined Guan *Penelope supercilialis*

8.11. Exu, illalla 2.

East Brazilian Chachalaca *Ortalis araucuan*

12.11. Chapada Diamantina, Ä2, 17.11. Boa Nova 1, 21.11. Porto Seguron kaupunki, kuului hotellimme edustalle aamuhämärissä.

Red-legged Seriema *Cariama cristata*

13.11. kuulimme yhden Caetite'n *cerradolla* ja 15.11. näimme yhden makoisan hyvin bussistamme, kun lintu tuli huomattua kesken matkanteon Caetite'n itäpuolella.

Wattled Jacana *Jacana jacana*

Yleinen ja paikoin runsas kosteikkolaji, matkan yhteissumma 340.

Russet-crowned Crane *Laterallus viridis*

12.11. Chapada Diamantina, aamuretkellä jokivarresta Ä3.

Rufous-sided Crake *Laterallus melanophaius*
14.11. Bom Jesus da Lapa, Ä1 ja 16.11. Boa Nova, Ä1.

Ash-throated Crake *Porzana albicollis*
16.11. Boa Nova, Ä2.

Blackish Rail *Pardirallus nigricans*
16.11. Boa Nova, Ä1.

Purple Gallinule *Porphyrio martinica*
15.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Grey-necked Wood Rail *Aramides cajanea*
7.11. Guaramiranga, hotellimme pihassa purovarressa Ä2.

Giant Wood Rail *Aramides ypecaha*
14.11. ja 15.11. Bom Jesus da Lapa, yht. 4 + Ä1.

Common Gallinule *Gallinula galeata*
Yleinen kosteikkolaji, joita näimme kuitenkin vain kahtena matkapäivänä, yht. 50.

Black-necked Stilt *Himantopus mexicanus mexicanus*
Yleinen kosteikkolaji, joita näimme neljänä matkapäivänä yht. 160 yksilöä. Koillis-Brasilian pitkäjalat ovat alalajia *mexicanus*, kun taas Etelä-Brasiliassa alalaji on *melanurus*.
Alalajit on maastossa helposti erotettavissa ainakin pääläen väristä.
Näitä alalajeja mm Brasilian lajikomitea CBRO pitää omina lajeinaan, mutta SACC odottaa vielä lisätietoja.

Greater Yellowlegs *Tringa melanoleuca*
8.11. matkalla yhteensä 10.

Solitary Sandpiper *Tringa solitaria*
18.11. matkalla 1.

Pied Lapwing *Vanellus cayanus*
8.11. matkalla yhteensä 10, lisäksi 15.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Southern Lapwing *Vanellus chilensis*
Yleinen monin paikoin. Kirjasimme muistiin yhteensä 154.

Giant Snipe *Gallinago undulata*
Yksi monista Boa Novan tähtilajeista. 16.11. iltahämärissä näimme 2 lintua kosteikolla, toisesta saimme otettua muutaman dokumenttikuvankin.

Black Skimmer *Rynchops niger*
15.11. Bom Jesus da Lapa, yhteensä 3 lenteli Rio São Fransiscon yllä.

Large-billed Tern *Phaetusa simplex*
15.11. Bom Jesus da Lapa, yhteensä 6 lenteli Rio São Fransiscon yllä aamutuimaan.

Plain-breasted Ground Dove *Columbina minuta*
8.11. Quixada, 1 ja 14.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Ruddy Ground Dove *Columbina talpacoti*
Reittimme varrella melko yleinen. Havaintoja seitsemänä matkapäivänä.

Picui Ground Dove *Columbina picui*
Edellistä runsaampi, yhteensä havaitsimme 91, yhdeksänä matkapäivänä.

Ruddy Quail-Dove *Geotrygon montana*
Tämän huomaamattoman metsäkyhkyyn havaitsimme kolmena päivänä, kaikki Serra Bonitassa, jossa näimme kaksi ja kuulumme kolme.

Scaled Dove *Columbina squammata*
Monin paikoin yleinen, havaintoja kuutena päivänä, yht. 65.

White-tipped Dove *Leptotila verreauxi*
Yleinen ja runsas Quixada'ssa jossa yht. 30, muualla vain yksittäisiä parina päivänä.

Grey-fronted Dove *Leptotila rufaxilla*
Serra de Baturite'ssa näimme kaksi, lisäksi yhteensä kolme Boa Novassa.

Rock Dove *Columba livia*
Iltahuutoja piristivät keskustelut kesykyhkyjen lukumääristä. Yleensä sopuratkaisu löytyikin. Havaintoja tästä taajamien lajista kertyi 11 päivänä, yhteensä 357 pulua.

Plumbeous Pigeon *Patagioenas plumbea*
Laji kuultiin Boa Novassa ja Serra Bonitassa.

Scaled Pigeon *Patagioenas speciosa*
Ainoat havaintomme 21.11. Veracel, jossa yht. 2.

Picazuro Pigeon *Patagioenas picazuro*

Viitenä matkapäivänä näimme yhteensä 15.

Blue-winged Macaw *Primolius maracana*

12.11. Chapada Diamantina, 6, 14.11. Caetite, 2 ja 17.11. Boa Nova, sademetsäalue, 2.

Lear's Macaw *Anodorhynchus leari* E

Matkamme ehdottomia kohokohtia oli vierailu Canudos'in pesäpaikalla, Raso da Catarinan autioma-alueen reunalla sijaitsevalla pesäkanjonilla. Aamunkoiton aikaan 150 indigoaraa lähti karheasti huutaen ruokailemaan tai vain istuskelemaan kanjonin reunalle. Kovassa tuulessa, mutta kauniissa aamuvalossa saimme kokeilla kuvaajantaitojamme ja toisaalta kameroittemme suorituskyyä, sillä monta kertaa linnut lensivät melko läheltä tarkkailupaikkamme ohitse. Tämän hienon linnun näkemiseen tiivistyy hirmuinen määrä onnistunutta luonnonsuojelutyötä. Laji on saatu pelastettua sukupuuton partaalta, sen primäärä on kasvussa, laiton pyynti on saatu kuriin ja alueen ihmiset ja suojeleuorganisaatio saavat luontomatkoilijoita rahaa. Kaikki voittavat – näin sen pitää mennä.

Blue-crowned Parakeet *Aratinga acuticaudata*

Näimme Canudosin iltapäivä- ja aamuretkillä yhteensä 12 yksilöä.

Golden-capped Parakeet *Aratinga auricapillus* E

Boa Novassa noin viiden linnun parvi ohitti meidät ollessamme metsässä. Serra Bonitan alarinteellä näimme autojen vaihdon yhteydessä kaksi ja 20.11. Serra Bonitan alavalla metsäalueella yht. 6.

Peach-fronted Parakeet *Aratinga aurea*

Porto Seguro, Veracel, näimme yhteensä 6 lintua kahtena eri päivänä.

Caatinga Parakeet *Aratinga cactorum* E

Yleinen caatingalla: näimme yht. 132 kahdeksana matkapäivänä.

Blue-throated Parakeet *Pyrrhura cruentata* E

21.11. Veracel, Porto Seguro, yhdeksän linnun parvi näitä kauneimpia *Pyrrhura*-suvun papukaijoja laskeutui lähellemme pensaikkoon. Valo-olosuhteet olivat hirveät, samoin pensaikon risujen määrä, mutta onneksemme linnut pysyivät aloillaan pitkään ja saimme varmaan jokainen ainakin tyydyttäviä valokuvia.

Maroon-bellied Parakeet *Pyrrhura frontalis*

Näimme Boa Novassa ja Serra Bonitassa yhteensä 87.

White-eared Parakeet *Pyrrhura leucotis* E

Tämän harvinaisen pienen papukaijan toivoimme näkevämmä Serra Bonitassa. 20.11. Serra Bonitan alaosissa näimmekin yhden lentävän ohitsemme ja kuulumme toisen yksilön ääntelevän, mutta havainnoista jäi puuttumaan sitä laatua, jolla muistijäljestä tulee pysyvä.

Grey-breasted Parakeet *Pyrrhura griseipectus* E

Tämän lajin kanssa onnistuimme täydellisesti Serra de Baturite'ssa. Nousimme kukkulan rinteeseen polkua myöten ja näimme pian kaksi yksilöä, joista toinen, rengastettu yksilö, poseerasi meille pitkään. Pesäpönttöjen ripustamisella tämän vahaälukuisen papukaijan pesimäkanta on saatu kasvamaan. Alueella vallitsee kova kilpau pesäkoloista ja mm. villiityneet mehiläiset "African Bee" kilpailevat pesäkoloista.

Grey-breasted Parakeet, Serra de Baturite. Kuva: Juha Honkala

Blue-winged Parrotlet *Forpus xanthopterygius*
 Melko yleinen reittimme varrella, havaintoja kuutena päivänä, yhteensä 43.

Golden-tailed Parrotlet *Touit surdus*
 Boa Novan metsäpolkuretken 17.11. parhaita lajeja. Golden-tailed Parrotlet on harvinainen ja miltei aina vaikeasti nähtävä metsälaji. Niin nytkin, 2 lintu lensi ohitsemme yhteensä kolme kertaa, mutta emme nähneet niitä puussa lainkaan. Aivan loistavaa oli se, että yleensä havaitsimme lajin.

Plain Parakeet *Brotogeris tirica*
 Ainoat havaintomme Porto Seguro, Veracel, yhteensä kolme.

Yellow-chevroned Parakeet *Brotogeris chiriri*
 Serra de Baturiten alueella näimme 100 ja ja Bom Jesus da Lapa'ssa kaksi.

Orange-winged Amazon *Amazona amazonica*
 Ainoa havaintomme Porto Seguro, Veracel, Ä1.

Red-browed Amazon *Amazona rhodocorytha*
 Vähälukuinen laji. Ainoat havaintomme Porto Seguro, Veracel, 21.11. yhteensä neljä lintua aamulennolla.

Turquoise-fronted Amazon *Amazona aestiva*
 11.11. Canudos, aamuretkellä, 2.

Scaly-headed Parrot *Pionus maximiliani*
 Chapada Diamantina, Caetite, Bom Jesus da Lapa, yhteensä 20.

Blue-headed Parrot *Pionus menstruus reichenowi*
 Tämä Blue-headed Parrot'in alalaji esiintyy Brazilian itärannikon alavien metsien alueella. Sekä äänet että pukutuntomerkit eroavat nimialalajista, mutta ei IOC eikä SACC ole toistaiseksi vahvistanut tämän taksonin lajistatusta. Brazilian komitean CBRO mukaan Reichenowí's Parrot on validi laji. Näimme Veracelissa yhteensä 8.

Smooth-billed Ani *Crotophaga ani*
 Näimme anin yhdeksänä matkapäivänä, päiväsummat vaihtelivat välillä 2-40, matkan yhteissummaksi kertyi 98.

Guira Cuckoo *Guira guira*
 Havaintoja viitenä matkapäivänä, yhteissumma 16.

Striped Cuckoo *Tapera naevia*
 Kuulimme Boa Novassa kahden eri yksilön laulua.

Squirrel Cuckoo *Piaya cayana*
 Tämän metsälajin havaitsimme kuutena matkapäivänä, paras päivä oli Boa Novassa, yhteensä 3 yksilöä 16.11.

Tropical Screech Owl *Megascops choliba*
 Matkan aikana kuulimme kaksi: toinen Canudosissa 11.11. indigoarakanjonin tuntumassa aamuhämärissä ja toinen 16.11. Boa Novassa iltahämärissä.

Ferruginous Pygmy Owl *Glaucidium brasilianum*
 Chapada Diamantinassa näimme kaksi ja kuulimme kaksi, lisäksi Boa Novan sademetsässä Ä1 ja Boa Novan caatingalla 1Ä.

Least Pygmy Owl *Glaucidium minutissimum*
 16.11. Boa Nova 1Ä, 17.11. Boa Nova Ä1, 19.11. Serra Bonita Ä1, 20.11. Serra Bonita Ä2.

Burrowing Owl *Athene cunicularia*
 11.11. Canudos, 1. 13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 6 (poikue ja emot).

Stygian Owl *Asio stygius*
 Boa Novassa ollessamme Ciro kertoi, että Stygian Owl kuulemma tulee toisinaan kaupungin keskustan puistikkoon illan pimettyä. 17.11. palatessamme illalliselta majataloomme puistoa vastapäätä klo 21 aikoihin, näimme Stygian Owl'n lennossa puiston päällä.

Black-banded Owl *Strix huhula*
 16.11. Boa Nova, sademetsäalue, Ä1 lyhyesti noin klo 19.10 aikoihin.

Barn Owl *Tyto alba*
 21.11. ja 22.11. Porto Seguro, hotellimme pihapalmuissa äänтелеvä lintu klo 03 aamuyöllä. Brazilian komitean CBRO:n linjauksen mukaan Brasiliassa tavattavat tornipöllöt olisivat lajia Western Barn Owl *Tyto furcata*, mutta SACC ei ole ottanut tähän vielä kantaa. Kyseinen laji *furcata* kattaisi sekä Karibian alueen että Etelä-Amerikan alueen puolisen tusinaa alalajia. Kyseessä on siis potentiaalinen splitti.

White-winged Potoo *Nyctibius leucopterus*
 Veracelin ehdottimia tähtilajeja tämä! 20.11. näimme kaksi ja seuraavana iltana yhden, mutta kova tuuli haittasi valokuvauspyrkimyksiämme.

Common Potoo *Nyctibius griseus*

20.11. Porto Seguro, Veracel, Ä1.

White-winged Potoo, Veracel. Kuva: Juha Honkala

Least Nighthawk	<i>Chordeiles pusillus</i>
10.11. Canudos, iltalennolla 11 lensi ylitemme.	
Lesser Nighthawk	<i>Chordeiles acutipennis</i>
14.11. Bom Jesus da Lapa, iltalennolla 10 lensi ohitemme.	
Short-tailed Nighthawk	<i>Lurocalis semitorquatus</i>
Havaitimme yhteensä 5 Boa Novassa, Serra Bonitassa ja Veracelissa.	
Pauraque	<i>Nyctidromus albicollis</i>
Boa Nova, yhteensä 3, Serra Bonita 2, mutta erityisen runsas Pauraque oli Veracelissa, jossa laskimme 20.11. illalla yhteensä 20 yksilöä tiellä, auton ajovaloissa.	
Ocellated Poorwill	<i>Nyctiphrynus ocellatus</i>
21.11. Veracel, Ä1 iltahämärissä metsässä. Ciron mukaan tämä laji ei tule koskaan tielle Pauraquen tapaan.	
Rufous Nightjar	<i>Caprimulgus rufus</i>
14.11. Bom Jesus da Lapa, iltahämärissä Ä1.	
Pygmy Nightjar	<i>Caprimulgus hirundinaceus</i>
7.11. ja 8.11. näimme Quixadassa, Hotel Pedra dos Ventos'in "kalliopuutarhassa" kaksi lintua, lisäksi 15.11. näimme Boa Novan caatingalla kaksi.	
Biscutate Swift	<i>Streptoprocne biscutata</i>
12.11. Chapada Diamantina, yhteensä päivän mittaan 50.	
Fork-tailed Palm Swift	<i>Tachornis squamata</i>
8.-10.11. näimme Cratossa päivittäin 3-5 yksilöä, mm hotellimme pihassa.	
Grey-rumped Swift	<i>Chaetura cinereiventris</i>
Havaintoja neljänä matkapäivänä mm. Serra de Baturitessa, Boa Novassa ja Serra Bonitassa.	
Sick's Swift	<i>Chaetura meridionalis</i>
Matkamme ainoat 9.11. Chapada do Araripe, Barbalha Water Park, 4.	
Planalto Hermit	<i>Phaethornis pretrei</i>
Havaitimme neljänä matkapäivänä 8 yksilöä.	
Scale-throated Hermit	<i>Phaethornis eurynome</i>
Boa Novassa näimme kolme ja Serra Bonitassa kaksi.	
Reddish Hermit	<i>Phaethornis ruber</i>

Yleinen Chapada do Araripe, Barbalha Water Park, jossa näimme viisi, lisäksi 12.11. Chapada Diamantina, Remanso road, 1.

Broad-tipped Hermit *Anopetia gounellei* E
Caatingan laji: 8.11. Quixada, 1 ja 10.11. Canudos, yhteensä 10.

Hook-billed Hermit *Glaucis dohrnii* E
Näimme Veracelissa lajin kahtena päivänä: 20.11. yhden ja 21.11. kaksi.

Rufous-breasted Hermit *Glaucis hirsutus*
7.11. Serra de Baturite, 2, 16.11. Boa Nova, 1, 19.11. Serra Bonita, 1 ruokinnalla.

Black-throated Mango *Anthracothorax nigricollis*
17.11. Boa Nova, 1, 21.11. Veracel, naaras hautoi pesässä korkealla puussa.

Grey-breasted Sabrewing *Campylopterus largipennis*
14.11. Caetite, 1.

White-vented Violetear *Colibri serrirostris*
Chapada Diamantinan alueella näimme yhteensä viisi.

Versicolored Emerald *Amazilia versicolor*
Näimme lajin neljänä matkapäivänä Cratossa, Canudosissa ja Chapada Diamantinassa.

Black Jacobin *Florisuga fusca*
Serra Bonitassa näimme kahtena päivänä ilmeisesti samat kolme yksilöä ruokinnalla, lisäksi 21.11. Veracel, 1.

Fork-tailed Woodnymph *Thalurania furcata*
7.11. Serra de Baturite, 1/1, 14.11. Caetite, 1.

Violet-capped Woodnymph *Thalurania glaucopis*
Boa Novan ja Serra Bonitan alueilta kirjassimme muistiin yhteensä 9 yksilöä.

Sombre Humminbird,
Serra Bonita. Kuva: Juha
Honkala

Rufous-throated
Sapphire *Hylocharis
sapphirina*

Näimme yhteensä kolme
yksilöä Serra Bonitan
alavalla maalla ja Veracelin
suojelualueella.

White-chinned Sapphire
Hylocharis cyanus
18.11. Serra Bonita, 1 ja
21.11. Veracel, 2.

Black-bellied Thorntail *Discosura langsdorffi*

Tämän erittäin vähälukuisen kolibrin onnistuimme näkemään 19.11. Serra Bonitan telemastojen alla olevassa pensaikossa. Kyseessä oli joko naaras tai peruspukuinen koiras.

Ruby-topaz Hummingbird *Chrysolampis mosquitus*

Matkamme yhteissumma oli 9, havaintopaikkoina mm. Chapada Diamantinan cerrado ja Boa Novan caatinga.

Glittering-throated Emerald *Amazilia fimbriata*

Havaitsimme lajin viitenä matkapäivänä 10.11-15.11., yhteensä 14 yksilöä.

Sapphire-spangled Emerald *Amazilia lactea*

Tämä kaunis kolibri oli yleinen Boa Novan caatingalla 15.11., jolloin näimme 5 yksilöä, lisäksi yksi lintu 12.11.

Chapada Diamantina.

Blue-chinned Sapphire *Chlorestes notata*

Matkamme ainoat 21.11. Veracel, 2.

Sombre Hummingbird E *Aphantochroa cirrochloris*

Yleinen Serra Bonitassa, jossa yhteensä 6, lisäksi 16.11. Boa Nova, 1.

Glittering-bellied Emerald *Chlorostilbon lucidus*

Matkamme yleisin kolibri, näimme sen yhdeksänä päivänä, yhteensä noin 43 yksilöä.

Brazilian Ruby *Clytolaema rubricauda*

19.11. Serra Bonita, iltapäivän metsäretki, 1 naaras.

Amethyst Woodstar *Calliphlox amethystina*

19.11. Serra Bonita, kaksi koiraslintua ruokinnalla.

Swallow-tailed Hummingbird *Eupetomena macroura*

Tämän jättikolibrin näimme viitenä päivänä, yhteensä 15 yksilöä.

Hooded Visorbearer *Augastes lumachella*

Chapada Diamantinán táhtilajeja, 12.11. näimme yhden koiraan ja kolme naarasta.

Horned Sungem *Heliactin bilophus*

Myös tämä jalokivi on Chapada Diamantinán lintuja. 13.11. onnistuimme näkemään pariskunnan Mucugén cerradolla.

Stripe-breasted Starthroat *Heliomaster squamosus*

Matkan ainoat 10.11. Craton cerrado, 1, ja 12.11. Chapada Diamantina, Remanso road, 1 naaras.

Black-throated Trogon *Trogon rufus*

Matkamme yhteismäärä Ä3, näistä kaksi Boa Novassa ja yksi Serra Bonitassa.

Green-backed Trogon *Trogon viridis*

Matkamme yhteismäärä 10, näistä 5 Serra Bonitassa, loput Boa Novassa ja Veracelissa. Lajin vanha nimi

White-tailed Trogon tarkoittaa on *Trogon chionurus* Ecuadorissa ja Panamassa, splitin seurauksena.

Surucua Trogon *Trogon surrucura*

Näimme Chapada Diamantinassa, Remanso roadilla yhteensä 3 sekä yhden Serra Bonitassa.

Blue-crowned Trogon *Trogon curucui*

7.11. Serra de Baturite, /1, 10.11. Craton eteläpuolen cerradometsä, 2.

Rufous-capped Motmot *Baryphthengus ruficapillus*

21.11. Veracel, 1.

Amazon Kingfisher *Chloroceryle amazona*

20.11. Serra Bonita, 1.

Green Kingfisher *Chloroceryle americana*

14.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Rufous-tailed Jacamar *Galbula ruficauda*

9.11. Barbalha water park, 1, 14.11. Caetite, Ä1.

Swallow-winged Puffbird *Chelidoptera tenebrosa*

17.11. Boa Nova, 1, Veracelissa laji on yleinen: näimme 21.11. noin 20 yksilöä.

Spotted Piculet, naaras. Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

Buff-bellied Puffbird *Notharchus swainsoni*

18.11. Serra Bonita, Ä1 iltahämärissä ruokintapaikalla.

Spot-backed Puffbird *Nystalus maculatus*

8.11. Quixada, 3, 10.11. Canudos, 1 ja 15.11. Bom Jesus da Lapa, Ä1.
 Crescent-chested Puffbird *Malacoptila striata* E
 19.11. Serra Bonita, 2.
 Black-necked Aracari *Pteroglossus aracari*
 20.11. Serra Bonitan alaosat, yht. 5.
 Gould's Toucanet *Selenidera gouldii*
 7.11. Serra de Baturite, ensin näimme kaksi ja myöhemmin kuulumme vielä kahden ääntelyä.
 Spot-billed Toucanet *Selenidera maculirostris*
 18.11. Serra Bonita, Ä1, 19.11. Serra Bonita, yhteensä 2/1.
 Channel-billed Toucan *Ramphastos vitellinus*
 Boa Nova, yht. 2 ja Ä2, Serra Bonitassa yht. Ä2.
 Golden-spangled Piculet *Picumnus exilis*
 17.11. ja 18.11. Boa Nova yht. Ä 2 ja 20.11. Serra Bonita, Ä 2. Brazilian komitea on juuri (31.12.2015) jakanut
 tämän laajalle levinneen lajin peräti viiteen lajiin! Jäämme odottamaan lisätietoja.
 Spotted Piculet *Picumnus pygmaeus* E
 12.11. Chapada Diamantina, 1, 16.11. Boa Nova 1/1, Ä ja 17.11. Boa Nova, Ä. Lisäksi näimme Serra Bonitassa
 yhteensä kolme Spotted x White-barred Piculet hybridiä. Näillä alapuolen kuvionnissa oli piirteitä molempien lajien
 kuvionnista (sekä täpliä rinnassa että juovia kupeilla), mutta ääni muistutti Spotted Piculet'in ääntä.
 Tawny Piculet *Picumnus fulvescens* E
 Näimme yhteensä kuusi ja lisäksi kuulumme yhden Craton, Exun, Barbalhan ja Canudosin alueilla 8.11.-10.11.
 Ochraceous Piculet *Picumnus limae* E
 7.11. Serra de Baturite, näimme 2 ja kuulumme 2.
 Yellow-throated Woodpecker *Piculus flavigula*
 16.11. Boa Nova, 1/, 19.11. Serra Bonita, 2, 20.11. Serra Bonita, 1.
 Golden-green Woodpecker *Piculus chrysochlorus*
 Tämä tikka oli melko yleinen cerradolla ja caatingalla. Havaitsimme yhteensä 7.

Golden-green Woodpecker, naaras. Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

Little Woodpecker *Veniliornis passerinus*
 Yleinen monenlaisissa elinympäristöissä, näimme yht. 10 reitillämme.
 Red-stained Woodpecker *Veniliornis affinis*
 19.11. Serra Bonita, 1, 21.11. Veracel, 1.

Blond-crested Woodpecker *Celeus flavescens*

13.11. Chapada Diamantina, Ibicoara, 1. 20.11. Serra Bonita, 1.

Ochre-backed Woodpecker *Celeus ochraceus*

Celeus-suvun tikkojen taksonomian tutkimisen myötä omaksi lajikseen paljastui mm. tämä laji. Näin jälkikäteen ajatellen ratkaisu tuntuu oikealta, sillä Ochre-backed'in pukutuntomerkit, äänet ja erillinen esiintymisalue pistävät ihmettelemään miksi tätä lajia ja *flavescens*'ia on koskaan pidetty samana lajina. Toisaalta näin selkeän esimerkin kautta on helppo ymmärtää jatkuvasti tehtäviä korjauksia ja muutoksia neotropiikin lajien taksonomisessa asemassa. Näimme Ochre-backed Woodpecker'in Quixadassa 8.11. ja kuulumme toisen 10.11. Craton lounaispuolella cerradolla. Laji on validi IOC'n, SACC'in ja HM'n mukaan.

Ringed Woodpecker *Celeus torquatus*

21.11. Veracel, 1 koiraslintu, loppuiltapäivällä metsäpolun varrella.

Yellow-fronted Woodpecker *Melanerpes flavifrons*

20.11. Serra Bonita, neljän linnun ryhmä suojelualueen alaosissa, puun latvassa.

Lineated Woodpecker *Dryocopus lineatus*

Havaitsimme yhteensä kolme Boa Novan metsäalueilla.

Thrush-like Woodcreeper *Dendrocincla turdina*

Näimme ja kuulumme yhteensä neljä Boa Novassa, Serra Bonitassa ja Veracelissa.

Olivaceous Woodcreeper *Sittasomus griseicapillus*

Olivaceous Woodcreeperin nimellä kulkee neotropiikissa tasan 20 alalajia, joiden ääripäät ovat monin tavoin kaukana toisistaan. Odotettavissa on jako useaan eri lajiin. 8.11. ja 10.11. näimme ja kuulumme Craton caatingalla ja cerradolla 2 lintua, alalajia *reiseri* ja 12.11. Chapada Diamantin Remanso roadilla näimme kaksi alalajin *olivaceus* edustajaa. Mainittakoon, että Kaakkois-Brasilian linnut ovat alalajia *sylviellus*.

Wedge-billed Woodcreeper *Glyphorhynchus spirurus*

20.11. Veracel, 1.

White-throated Woodcreeper *Xiphocolaptes albicollis*

14.11. Caetite'n galleriametsässä näkemämme ja kuulemamme lintu kuuluu Ciron mukaan alalajiin *villanovae*, kun taas Boa Novassa havaitsemamme lintu on yleisemmän *bahiae* edustaja.

Buff-throated
Woodcreeper, Serra
Bonita. Kuva: Juha Honkala

Planalto Woodcreeper *Dendrocolaptes platyrostris*

16.11. Boa Nova, 1. Olimme juuri valokuvaamassa Thrush-like Woodcreeperiä, kun tämä lintu ilmaantui paikalle ja ajoi Thrush-like'n pois, asettuen sitten samalle paikalle puun rungolle.

Straight-billed Woodcreeper *Dendroplex picus*

7.11. Guaramiranga, Serra de Baturite. Ensimmäisenä aamunamme yksilintu oli puun latvaosissa hotellimme pihassa aamiaisaikaan.

Lesser Woodcreeper *Xiphorhynchus fuscus*

Yleinen Boa Novan ja Serra Bonitan sademetsäalueilla, muistiin kirjattiin yhteensä 13.

Northern Lesser Woodcreeper *Xiphorhynchus atlanticus* E

Edellisestä lajista hiljattain erotettu taksoni, joka on melko yleinen mm. Serra de Baturiten alueella. Näimme 7.11. kaksi yksilöä. Brasilian komitean CBRO:n mukaan validi laji, mutta SACC odottaa jo julkaistun artikkelin lisäksi perinpohjaista äänianalyysiä, ennen kuin ottaa uudelleen kantaa tähän taksoniin ja mahdollisiin muihin Lesser Woodcreeper-splitteihin.

Buff-throated Woodcreeper *Xiphorhynchus guttatus*

Tämän laajalle levinneen lajin taksonomiaa on selvitetty hiljattain, mutta työ oli puutteellinen sikäli, että itäisin alalaji *guttatus* ei ollut mukana analyysissä. Tyydymme siis toistaiseksi toteamaan, että näimme yhden *guttatus* linnun Serra Bonitassa 20.11. ja kuulimme kaksi seuraavana päivänä Veracelissa!

Narrow-billed Woodcreeper *Lepidocolaptes angustirostris*

Melko yleinen avomaiden laji. Näimme sen neljänä päivänä, yht. 5.

Scaled Woodcreeper *Lepidocolaptes squamatus* E

14.11. Caetite'n galleriametsä, 1Ä ja 18.11. Serra Bonita, 1Ä.

Red-billed Scythebill *Campylorhamphus trochilirostris*

9. ja 10.11. kuulimme lajin Craton lähellä, mutta 14.11. myös näimme kaksi lintua Caetite'n galleriametsässä.

Black-billed Scythebill *Campylorhamphus falcularius*

16.11. Näimme yhden hienosti Boa Novan sademetsäalueella ja 17.11. näimme yhden, niin ikään hienosti Boa Novan rutikuivalla caatingalla. Täällä, levinneisyysalueensa pohjoisreunalla, lajia tosiaan esiintyy myös caatingalla.

Black-billed Scythebill, Boa Nova. Kuva: Juha Honkala

Wing-banded Hornero

Furnarius figulus E

Näimme lajin neljänä päivänä, yhteensä 5 lintua. Guaramirangassa tämä ja seuraava laji esiintyvät rinnakkain, sillä näimme ne yhtäaikaan hotellimme pihassa.

Pale-legged Hornero

Furnarius leucopus

Näimme lajin ainoastaan

Guaramirangassa ja Quixadassa.

Rufous Hornero

Furnarius

rufus

Vähälukuinen reitillämme, lajin levinneisyyden painopiste on kaukana etelässä. Näimmeviitenä päivänä yhteensä 5. Bahia Spinetail

Synallaxis whitneyi E

Tämän suppean alueen endeemin näimme Boa Novan sademetsässä.

Valokuvausyritykset eivät tuottaneet mainittavia tuloksia sen puikkelehtiessa pensaikossa. Ciron kommentti kuuluikin: "This bird never stops". Jonka jälkeen oli helppo ymmärtää, miksi kuvista ei tullut oikein mitään.

Sooty-fronted Spinetail

Synallaxis

frontalis

Näimme ja kuulimme yhteensä 7 viitenä päivänä.

Pale-breasted Spinetail *Synallaxis albescens*
 13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 2.

Spix's Spinetail *Synallaxis spixi*
 13.11. Chapada Diamantina, Ibicoara, 3. 16. ja 17.11. Boa Nova, yht. 2.

Yellow-chinned Spinetail *Certhiaxis cinnamomeus*
 Havaitimme kolme kosteikoilla Quixadassa ja Bom Jesus da Lapa'ssa.

Pallid Spinetail *Cranioleuca pallida*
 18.11. Serra Bonita, näimme ja kuulimme yhden iltapäiväkävelylä.

Grey-headed Spinetail *Cranioleuca semicinerea* E
 7.11. Serra Baturite, 2Ä ja Ä2, 14.11. Caetite, 1.

Rusty-backed Spinetail *Cranioleuca vulpina*
 14.11. Bom Jesus da Lapa, 1Ä. Täällä Rio Correnten rannassa näkemämme lintu on alalajia *reiseri*.

Red-shouldered Spinetail *Gyalophylax hellmayri* E
 10.11. Canudos, 1. Caetite, jossa näimme Matin löytämän pariskunnan, tämä hieno lintu on levinneisyytensä äärimmäisellä etelärajalla.

Striated Softtail *Thripophaga macroura* E
 16.11. Boa Nova, näimme yhteensä kaksi paria, lisäksi 19.11. Serra Bonita, Ä1.

Rufous-fronted Thornbird *Phacellodomus rufifrons*
 9.11. Exun cerradolla yht. 3. Nämä linnut ovat alalajia *specularis*, joilla on mm. voimakas punaruskea hartialaikka, tummahko alapuoli ja eteläisestä nimialalajista poikkeava ääni.

Greater Thornbird *Phacellodomus ruber*
 14.11. Bom Jesus da Lapa, 1Ä.

Pink-legged Graveteiro *Acrobatornis fonsecai* E
 Serra Bonitan tähtilajeja! Todella suppean alueen endeemi, joka on vaikeasti nähtävissä pesimäajan ulkopuolella. Kävimme pesäpuun juurella suojelualueen sisäänajotien varressa pienen maatilan pihapiirissä. Puun latvassa olevan risupesän vieressä kaksi lintua oli hyvin nähtävissä.

Caatinga Cacholote *Pseudoseisura cristata* E
 Tämän karismaattisen endeemin näimme kuutena päivänä, yhteensä 13 yksilöä.

Pale-browed Treehunter *Cichlocolaptes leucophrus* E
 Näimme nimialalajin *leucophrus* linnut Boa Novan sademetsäalueella ja Serra Bonitan pääarakennuksen takapihalla, lisäksi kuulimme yhden Serra Bonitassa 19.11. Pale-browed Treehunter'ista tunnetaan kaksi alalajia, nimialalaji *leucophrus*, jota esiintyy Bahiassa ja Kaakkois-Brasiliassa tavattava *holsti*. Näitä taksoneita pidetään yleisesti eri lajeina, mutta perusteellista tutkimusta ei ole vielä toistaiseksi julkaistu.

Pink-legged Graveteiro. Kuva: Juha Honkala

White-collared Foliage-gleaner *Anabazenops fuscus* E
 16.11. Boa Nova, 4 ja 19.11. Serra Bonita, 1.

Sharp-tailed Streamcreeper *Lochmias nematura*
 16.11. Boa Nova, Ä1.

Ochre-breasted Foliage-gleaner *Philydor lichtensteini*
 17.11. Boa Nova, 1 ja 19.11. Serra Bonita, 1.

Black-capped Foliage-gleaner *Philydor atricapillus*
 20.11. Serra Bonita, Ä1.

White-eyed Foliage-gleaner *Automolus leucophthalmus*
 16.11. näimme Boa Novassa kaksi ja myöhemmin Serra Bonitassa kuulimme kaksi.

Great Xenops *Megaxenops paraguayae* E
 8.11. Exun caatingalla, Craton eteläpuolella näimme ensimmäisen Great Xenops'in, lisäksi samalla alueella kuulimme seuraavana päivänä kolme. 10.11. Canudos, Ä1 ja 14.11. Caetite'n kuivalla pensaikkoalueella Ä1.

Plain Xenops *Xenops minutus*
 Boa Novassa ja Serra Bonitassa näimme kaksi ja kuulimme kaksi.

Streaked Xenops *Xenops rutilans*
 16.11. Boa Nova, 2. 19.11. Serra Bonita, 2.

- Spot-backed Antshrike *Hypoedaleus guttatus*
16.11. Boa Nova, 1 + Ä1. Serra Bonitassa havaitsimme yhteensä 8.
- Tufted Antshrike *Mackenziaena severa*
16.11. Boa Nova 1/1, Ä1.
- Great Antshrike *Taraba major*
Melko yleinen kuivalla alueella reittimme pohjoisosissa. Kirjasimme muistiin yhteensä seitsemän Guaramirangasta, Canudosista ja Caetitestä.
- Silvery-cheeked Antshrike *Sakesphorus cristatus* E
Caatinga-laji. Kaikki havaintomme (yht. 12 yksilöä) kuivilta ja paahteisilta caatinga-alueilta Exu, Craton ympäristö, Caetite, Boa Nova.
- Cinereous Antshrike *Thamnomanes caesius*
17.11. Boa Novan metsäpolulla aamupäiväretkellä kuulin yhden laulavan.
- Barred Antshrike *Thamnophilus doliatus capistratus* (E)
Näimme ja kuulin yhteensä neljä yksilöä caatingalla ja yhden 14.11. Bom Jesus da Lapan länsipuolella tulvavaikutteisessa pensaikossa. Brazilian komitean CBRO mukaan alalaji *capistratus* olisi validi laji Caatinga Barred Antshrike, mutta SACC ei ole tätä käsitellyt, ilmeisesti muodollisesti pätevän julkaisun puuttuessa.
- Sooretama Slaty Antshrike *Thamnophilus ambiguus* E
21.11. Veracel, 1/ Ä, Ä1.
- Rufous-winged Antshrike *Thamnophilus torquatus*
12.11. ja 13.11. Chapada Diamantina, yht. 3.
- Variable Antshrike *Thamnophilus caeruleus*
7.11. Serra de Baturite, yhteensä 4, alalaji *cearensis*. 16.11. ja 17.11. Boa Nova, yht. 2, alalaji ei tiedossa.
- Planalto Slaty Antshrike *Thamnophilus pelzelni* E
Yleinen caatinga- ja cerradoympäristöissä, yht. 11 havaittua.
- Spot-breasted Antwreos *Dysithamnus stictothorax*
16.11. Boa Nova, Ä3. 18.-19.11. Serra Bonita 1/ Ä, Ä4.

Sincora Antwren, koiras. Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

- Plain Antwreos *Dysithamnus mentalis*
7.11. Serra de Baturite, 1/.
- Plumbeous Antwreos *Dysithamnus plumbeus* E
18.-19.11. Serra Bonita, yht. Ä4.

- White-flanked Antwren *Myrmotherula axillaris*
20.11. Serra Bonitan alaosissa, 1/ Ä.
- Salvadori's Antwren *Myrmotherula minor* E
19.11. Serra Bonita, 1/ . Olimme onnekkaita tämän pienen ja harvinaisen "antin" tullessa eteemme metsässä liikkuvan sekaparven mukana.
- Band-tailed Antwren *Myrmotherula urosticta* E
20.11. Veracel, iltaretkellä 1/ Ä, Ä1.
- Stripe-backed Antbird *Myrmorchilus strigilatus*
Melko yleinen paahteisella caatingalla, sillä havaitsimme yhteensä 17, mutta arkuudestaan johtuen vaikea nähdä. Vain yksi ns. kaivettiin näkyviin.
- Streak-capped Antwren *Terenura maculata*
19.11. Serra Bonita, 1Ä.
- Bahia Antwren *Herpsilochmus pileatus* E
21.11. Veracelin pensaikkoalueet, yht. Ä 7.
- Caatinga Antwren *Herpsilochmus sellowi* E
9.11. Exu, caatinga, yht. 3. Tuoreiden, julkaisemattomien tutkimustulosten mukaan tämän linnun lähin sukulainen olisi White-bearded Antshrike *Biatas nigropectus*! Tämä kuulostaa todella kummalliselta, joten jäämme odottamaan lisätietoja.
- Black-capped Antwren *Herpsilochmus atricapillus*
Melko yleinen pensaikoissa, näimme yhteensä 6 neljänä matkapäivänä.
- Rufous-winged Antwren *Herpsilochmus rufimarginatus*
Vain kuulohavaintoja tästä laajalle levinneestä, yleisestä linnusta: Boa Nova, yht. Ä4 ja Serra Bonita, Ä1.
- Sincora Antwren *Formicivora grantsau* E
Tämäkin laji on hyvin suppean alueen endeemi, jonka esiintymisaluetta on lähinnä vain Chapada Diamantina. Näimme 12.11. pariskunnan.
- Narrow-billed Antwren *Formicivora iheringi* E
15.11. Boa Nova, caatinga, 1/1 Ä.
- Black-bellied Antwren *Formicivora melanogaster*
Näimme Quixadan ja Craton ympäristössä 8.11.-10.11. yhteensä 2/2.
- Rusty-backed Antwren *Formicivora rufa*
13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 1/1.

Rusty-backed Antwren, koiras. Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

- Ferruginous Antbird *Drymophila ferruginea* E
16.-17.11. Boa Nova sademetsäalue, yht. Ä 5.
- Scaled Antbird *Drymophila squamata* E
16.11. Boa Nova, iltapäivän metsäpolkuretkellä näimme yhden koiraan varsin hyvin ja kuulimme yhden ääntelevän. 17.11. aamupäiväretkellä Boa Novan kansallispuiston alueelle kuulimme lisäksi yhden.

White-shouldered Fire-eye *Pyriglena leucoptera*

Näimme ja kuulimme yhteensä noin 16 yksilöä Boa Novan ja Serra Bonitan sademetsäalueilla.

Rio de Janeiro Antbird *Cercomacra brasiliana* E

16.11. Boa Nova, 1/1, Ä1. Tämäkin on harvinainen endeemi, jonka tunnettuja esiintymispaikkoja on hyvin vähän. Boa Novan sademetsäalue on yksi varimmista paikoista lajin havaitsemiseksi. Lajin nimi on jossain määrin virheellinen sillä Rio de Janeiron osavaltiossa laji on erittäin harvinainen.

Slender Antbird *Rhopornis ardesiacus* E

Slender Antbird on Boa Novan tähtilaji numero 1. Lajin koko levinneisyysalue ulottuu vain muutaman kunnan alueelle Boa Novan ympäristön caatingalla. Näimme yhteensä kolme paria näitä melko pelottomia ja sympaattisia "antteja", joista yksi on tämän kertomuksen kansilehdellä.

White-bibbed Antbird *Myrmeciza loricata* E

17.11. näimme Boa Novan kansallispuistoon ulottuneella metsäpolkuretkellämme komean koiraan. Lajin levinneisyyden painopiste on etelässä ja Boa Nova on lajin pohjoisimpia esiintymispaikkoja.

White-bibbed Antbird, Boa Nova.
Kuva: Juha Honkala

Rufous-capped Antthrush *Formicarius colma*

21.11. Veracel, 1Ä ja Ä1. Kuivuudesta johtuen tämäkin laji oli ns. kiven alla, eli hiljaa ja siksi vaikeasti löydettävissä.

Short-tailed Antthrush *Chamaeza campanisona*

7.11. Serra de Baturite, 1. Näimme varsin mukavasti yhden linnun aamukävelyllämme. Tästä laajalle levinneeltä lajista on erotettu 11 alalajia, mutta Serra de Baturiten alueen lintujen alalajia ei ole nimetty. Näitä lintuja pidetään brasilialaisten ornitologien piirissä taksonomisesti mielenkiintoisina. Edellä mainitun linnun lisäksi kuulimme 19.11. iltapäivällä Serra Bonitassa yhden laulavan – tämän laulu muistutti Kaakkois-Brasiliassa tavattavien lajin edustajien laulutapaa.

Cryptic Antthrush *Chamaeza meruloides* E

17.11. Boa Nova, Ä1.

Rufous Gnateater *Conopophaga lineata*

Jälleen yksi laajalle levinnyt ja taksonomisesti mielenkiintoinen laji, jonka eri alueiden populaatioiden sukulaisuussuhteiden analyysin odotetaan tuottavan useampia lajeja. 17.11. Boa Nova, Ä1 ja 19.11. Serra Bonita 1Ä – epävirallisten käsitysten mukaan mm. nämä Bahian Rufous Gnateaterit saattaisivat olla eri lajia, kuin esim. São Paulon eteläpuolella tavattavat.

Ceara Gnateater *Conopophaga cearae* E

7.11. Serra de Baturite, 3. Tämä laji on hiljattain erotettu Rufous Gnateaterista ja SACC on hyväksynyt lajistatuksen.

Variegated Antpitta *Grallaria varia*

Kuulime yhteensä 6 sekä Boa Novassa että Serra Bonitassa.

White-browed Antpitta *Hylopezus ochroleucus* E

Varsin yleinen Craton eteläpuolisella caatingalla, mutta vaikeasti nähtävä laji. 9.11. näimme yhden ja kuulumme 16.

Diamantina Tapaculo

Scytalopus diamantinensis E

Brasilian kahdeksasta tapaculosta viisi on harvinaisia ja vähälukuisia suppean alueen endeemejä. Tapaculojen näkeminen on miltei aina vaikeaa niiden piilottelevien elintapojen, pienen koon, suojavärien ja vaikeasti paikallistettavan laulun vuoksi. Matkareitimme kulki kahden tapaculolajin esiintymisalueelta sivuten, joten yritettävä oli! 13.11. Chapada Diamantina, Ibicoara, 1Ä + Ä1.

Ylläolevalla rivillä on Diamantina Tapaculo-yrityksemme tulos tiivistettynä. Tämän lajin elinympäristöä ovat Chapada Diamantin alueella rehevät puro- ja jokivarsimetsiköt joissa kasvaa runsaasti bambua. Vaikka kuulumme Diamantina Tapaculon laulavan heti paikalle saavuttuamme ja järjestäydyimme hyvin katseluasemiin, emme nähneet lintua kunnolla. Parhaatkin vilaukset olivat vain vilauksia. Molemmat linnut lauloivat innolla, mutta napsuttavan laulun suuntaa ja etäisyyttä oli vaikea hahmottaa. Mutta näimme sen kuitenkin, edes vilaukselta ja lajihan on kova!

Bahia Mouse-coloured Tapaculo

Scytalopus gonzagai E

Tämä laji, joka myös Boa Nova Tapaculona tunnetaan, on toistaiseksi suuri mysteeri, sillä siitä tiedetään hyvin vähän. Boa Nova Tapaculo löytyi 2000-luvun alussa, ja sen tieteellinen kuvaus julkaistiin 2013. SACC hyväksyi lajin statuksen samana vuonna. Boa Nova Tapaculon esiintymispaikkoja tunnetaan vain puolen kymmentä. Sen arvellaan olevan hyvin harvalukuinen suppealla alueella Boa Novaa ympäröivissä kosteissa rinnemetsissä.

Matkasuunnitelmaamme tuli tilaa yhdelle lisäpäivälle, ja Ciro lämpeni ajatukselle, että yrittäisimme etsiä Boa Nova Tapaculoa, jota Ciro ei ollut nähnyt alueella seitsemään vuoteen ja edellisestä varmistetusta havainnosta oli 3,5 vuotta. 17.11. nousimme Boa Novan kansallispuiston alueelle johtavaa metsäpolkua niille sijoille, jossa Ciro edellisen kerran oli havainnut linnun. Ja nyt meillä oli suunnaton onni myötä, sillä kuulumme linnun laulaa napsuttavan kaukana alarinteessä. Lähestyimme laulupaikkaa ja asetuimme sopivaan paikkaan puolikaaren muotoon ja houkuttelimme lintua atrapilla. Lintu lähestyi, lopetti laulamisen ja kävi katsomassa meitä pikaisesti maanrajasta. Osa porukastamme näki pienen tumman linnun vilaukselta, kaikki kuulivat sen vaatimattoman laulun. Niin vähän, mutta kuitenkin niin paljon: tämä oli yksi toivelajeistamme!

Collared Crescent-chest

Melanopareia torquata

12.11. Chapada Diamantina, Ä1, 13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 2 + Ä2. Tämän hienon linnun havaintomme valitettavasti hieman kalpenevat monen huippuharvinaisuuden joukossa. Mucugéssa näimme pariskunnan loistavasti.

White-winged Cotinga

Xipholena atropurpurea E

20.11. Veracel, /1, /1. Molemmat naaraspukuiset istuivat puun latvaosissa.

Bare-throated Bellbird

Procnias nudicollis

Kuulumme yhteensä neljä Serra Bonitassa.

Helmeted Manakin

Antilophia galeata

14.11. Caetite, 4.

Araripe Manakin

Antilophia bokermanni E

9.11. Barbalha water park, 3"1"/2. Uskomattoman hieno lintu! Seurasimme parin tunnin ajan noin kuuden linnun liikkeitä ja koetimme metsästää hienoa valokuvaa koirasta. Metsä oli kuitenkin hämärä, ja linnut usein korkealla, kateissa tai risujen takana, joten kuvaaminen ei ollut helppoa.

Pin-tailed Manakin

Ilicura militaris E

Kirjasimme muistiin havainnot yhteensä 23 yksilöstä Boa Novasta ja Serra Bonitasta.

Pin-tailed Manakin, koiras, Serra Bonita. Kuva: Juha Honkala

Screaming Piha	<i>Lipaugus vociferans</i>
21.11. Veracel, Ä1.	
Cinnamon-vented Piha	<i>Lipaugus lanioides</i> E
16.11. Boa Nova, sademetsäalue, 1 Ä ja 17.11. Ä1.	
Sharpbill	<i>Oxyruncus cristatus</i>
Boa Novassa ja Serra Bonitassa näimme yhteensä 4 ja kuulumme 4.	
Black-headed Berryeater	<i>Carpornis melanocephala</i> E
17.11. Boa Nova, kansallispuiston alue, Ä1 – tämän lajin etsinnät keskeytti Boa Nova Tapaculon ääntely.	
Band-tailed Manakin	<i>Pipra fasciicauda</i>
7.11. Serra de Baturite, 2/1.	
Red-headed Manakin	<i>Dixiphia rubrocapilla</i>
20.11. ja 21.11. Veracel, /1, ja Ä2.	
White-bearded Manakin	<i>Manacus manacus</i>
16.11. Boa Nova, /1, 21.11. Veracel, Ä1.	
White-crowned Manakin	<i>Dixiphia pipra</i>
21.11. Veracel, /1.	
Blue-backed Manakin	<i>Chiroxiphia pareola</i>
12.11. Chapada Diamantina, Remanso road, 1/, Ä1.	
Blue Manakin	<i>Chiroxiphia caudata</i>
Kirjasimme muistiin havainnot yht. 19 yksilöstä Boa Novasta ja Serra Bonitasta.	
Pale-bellied Tyrant-Manakin	<i>Neopelma pallescens</i>
9.11. ja 10.11. Exun caatinga ja Craton ympäristön cerrado, 1 ja Ä1.	
Thrush-like Schiffornis	<i>Schiffornis turdina</i>
20.11. Serra Bonita, Ä1, 21.11. Veracel, Ä1.	
Greenish Schiffornis	<i>Schiffornis virescens</i>
17.11. Boa Nova, 1Ä, 19.11. Serra Bonita, Ä1.	

Greenish Schiffornis, Boa Nova. Kuva: Juha Honkala

Cinereous Mourner	<i>Laniocera hypopyrra</i>
Matkamme viimeinenuusi laji. 21.11. Veracel, Ä1, iltahämärissä.	
Buff-throated Purpletuft	<i>Iodopleura pipra</i> E
Tämänkin harvinaisuuden onnistuimme kuulemaan Boa Novan kansallispuistoon ulottuneella aamupäiväretkellämme 17.11. Lajin esiintymispaikkoja tunnetaan vain muutamia koko rannikkosademetsän alueelta.	
Green-backed Becard	<i>Pachyramphus viridis</i>
16.11. Boa Nova, 2. 19.-20.11. Serra Bonita, 1 + pesä päärakennuksen takana puussa.	
Chestnut-crowned Becard	<i>Pachyramphus castaneus</i>
16.11. Boa Nova, 2. 18.11.-19.11. Serra Bonita, yht. Ä3.	
Black-capped Becard	<i>Pachyramphus marginatus</i>
21.11. Veracel, 1/ Ä.	

- Planalto Tyrannulet *Phyllomyias fasciatus*
 Melko yleinen pikku Tyrannulet, havaitsimme lajin seitsemänä päivänä, yhteensä 22 yksilöä.
- Rough-legged Tyrannulet *Phyllomyias burmeisteri*
 19.11. Serra Bonita, 1Ä.
- Grey Elaenia *Myiopagis caniceps*
 12.11. Chapada Diamantina, Remanso road, aamupäivä- ja iltapäiväkäynneillä yht. 1/1 ja Ä1.
- Yellow-bellied Elaenia *Elaenia flavogaster*
 Yleisin Elaenia reitillämme, havaitsimme kuutena päivänä yht. 15 yksilöä.
- Large Elaenia *Elaenia spectabilis*
 7.11. Serra de Baturite, 2.
- Plain-crested Elaenia *Elaenia cristata*
 13.11. Caetite, 3.
- Highland Elaenia *Elaenia obscura*
 13.11. Caetite, 2.
- Yellow Tyrannulet *Capsiempis flaveola*
 12.11. Chapada Diamantina, Remanso road, 1Ä. 16.11. Boa Nova, 2.
- Rufous-sided Pygmy Tyrant *Euscarthmus rufomarginatus*
 13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 2, aamulla ja saman päivän iltana Caetite'n cerradolla myös 2.
- Tawny-crowned Pygmy Tyrant *Euscarthmus meloryphus*
 Näimme ja kuulimme yhteensä 4 neljänä matkapäivänä Canudosissa, Chapada Diamantinassa ja Caetiteissa.
- Gray-backed Tachuri *Polystictus superciliaris* E
 "Takkuri" oli Chapada Diamantinan toivelajeja. Tämä vähälukuinen cerradon laji ilahdutti meitä 12.11. aamuretkellämme. Näkemämme kaksi lintua olivat mahdollisesti pariskunta.

Grey-backed Tachuri, Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

- Mouse-colored Tyrannulet *Phaeomyias murina*
 7.11. Serra de Baturite, 1Ä ja 10.11. Canudos, 1.
- Southern Beardless Tyrannulet *Camptostoma obsoletum*
 Kirjasimme muistiin havainnot seitsemästä yksilöstä kolmena päivänä.
- White-crested Tyrannulet *Serpophaga subcristata*
 13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 1, 14.11. Caetite, 1, 16.11. Boa Nova, 2.
- Minas Gerais Tyrannulet *Phylloscartes roquettei* E
 13.11. Caetite, 1. Teimme koko lailla hikisen aamupäivän töitä tämän hienon pienen tyrannuletin eteen, ja viimein uurstus palkittiin! Hieno lintu!
- Oustalet's Tyrannulet *Phylloscartes oustaleti* E
 17.11. Boa Novan kansallispuiston alue, 1.
- Bahia Tyrannulet *Phylloscartes beckeri* E
 17.11. Boa Novan kansallispuiston alue, Ä. 19.11. Serra Bonita, 2.
- Lesser Wagtail-Tyrant *Stigmatura napensis*

10.11.-11.11. Canudos, yhteensä 9.

Greater Wagtail-Tyrant *Stigmatura budytoides*

Edellistä vähälukuisempi laji. 10.11. Canudos, 2. 14.11. Bom Jesus de Lapa, Ä

Guianan Tyrannulet *Zimmerius acer*

Serra de Baturitessa näkemämme ja kuulemamme *Zimmerius*-tyrannuletit ovat todennäköisesti kryptistä, toistaiseksi kuvaamatonta lajia (Ciro Albano, suull. komm.). Tästä suvusta on hiljattain erotettu uusia lajeja Amazonasin alueella. Kirjaamme omat havaintomme toistaiseksi tämän nimen alle, koska edes työnimeä uudelle lajille/alalajille ei ole olemassa. 7.11. Guaramiranga,

Sepia-capped Flycatcher *Leptopogon amaurocephalus*

19.11. Serra Bonita, yhteensä 6.

Sepia-capped Flycatcher, Serra Bonita.

Kuva: Eero Rasi

Southern Scrub Flycatcher *Sublegatus modestus*

10.11. Canudos, 1Ä + 1.

Bran-colored Flycatcher *Myiophobus fasciatus*

12.11. Chapada Diamantina, 1 ja 14.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Drab-breasted Tody-Tyrant *Hemitriccus diops*

Näimme ja kuulimme yhteensä 5 Boa Novassa ja Serra Bonitassa.

Stripe-necked Tody-Tyrant *Hemitriccus striaticollis*

14.11. Bom Jesus da Lapa, 1.

Hangnest Tody-Tyrant *Hemitriccus nidipendulus* E

17.11. Boa Nova, caatinga, 1.

Pearly-vented Tody-Tyrant *Hemitriccus margaritaceiventer*

Havaitsimme viitenä päivänä yhteensä kahdeksan.

Buff-breasted Tody-Tyrant *Hemitriccus mirandae* E

Cearán osavaltion erikoisuus, 7.11. näimme yhden ja kuulimme kaksi Serra de Baturitessa.

Fork-tailed Tody-Tyrant *Hemitriccus furcatus* E

16.11. Boa Nova, 1Ä.

Eared Pygmy Tyrant *Myiornis auricularis*

Näimme Veracelissa yhteensä kaksi yksilöä, alalajia *cinereicollis*, jota pidetään potentiaalisena splittinä

Kaakkois-Brasiliassa tavattavasta nimilalajista.

Ochre-faced Tody-Flycatcher *Poecilatriccus plumbeiceps*

Tämän melko yleisen pienen linnun näimme kolmena päivänä, yhteensä 5 yksilöä.

Yellow-lored Tody-Flycatcher *Todirostrum poliocephalum* E

Näimme yhteensä kuusi yksilöä Boa Novassa ja Serra Bonitassa, jossa Vellu löysi myös käytössä olevan pesän.

Common Tody-Flycatcher *Todirostrum cinereum*

8.11. Quixada, 3. 14.11. Caetite, 1.

Whiskered Flycatcher *Myiobius barbatus*

16.11. Boa Nova, 1.

Black-tailed Flycatcher *Myiobius atricaudus*

9.11. Barbalha water park, 2.

Cliff Flycatcher *Hirundinea ferruginea*

Kirjasimme muistiin havaintoja kuudesta yksilöstä viitenä matkapäivänä.

Euler's Flycatcher *Lathrotriccus euleri*

Havaitsimme kuutena päivänä yhteensä 12 yksilöä.

Fuscous Flycatcher *Cnemotriccus fuscatus*

10.11. Canudos, 1. 17.11. Boa Nova, caatinga, 1.

Yellow-olive Flatbill *Tolmomyias sulphureus*

Tämänkin laajalle levinneen lajin populaatioissa on erinäköisiä ja eriaänisiä lintuja. Lisäselvityksille olisi tarvetta. 14.11. Caetite, 1Ä. Serra Bonitassa näimme yhteensä 6, joiden äänet poikkesivat Caetiten linnun äänistä.

Grey-crowned Flycatcher *Tolmomyias poliocephalus*

Näimme ja kuulimme Serra Bonitassa yhteensä kuusi.

Yellow-breasted Flatbill *Tolmomyias flaviventris*

Melko yleinen matkamme alkupuoliskolla: kirjasimme muistiin kuutena päivänä yhteensä 21 yksilöä.

White-throated Spadebill *Platyrinchus mystaceus*

7.11. Serra de Baturite, 1. 16.11. Boa Nova, 1.

White-throated Spadebill, Boa Nova. Kuva: Juha Honkala

Tropical Pewee *Contopus cinereus*

Yleinen Serra Bonitassa, jossa näimme yhteensä 9. Muualta matkan varrelta vain pari havaintoa.

White Monjita *Xolmis irupero*

14.11. Bom Jesus de Lapa, 2. 15.11. Boa Nova, caatinga, 2.

Black-backed Water Tyrant *Fluvicola albiventer*

Bom Jesus de Lapan ympäristössä näimme yhteensä neljä.

Masked Water Tyrant *Fluvicola nengeta*

Kymmenenä matkapäivänä näimme yhteensä 21.

White-headed Marsh Tyrant *Arundinicola leucocephala*

Tämän kosteikkojen lajin näimme kolmena matkapäivänä.

Long-tailed Tyrant *Colonia colonus*

Viitenä matkapäivänä näimme yhteensä 10 yksilöä.

Cattle Tyrant *Machetornis rixosa*

8.11. Quixada, 1. 21.11. Porto Seguro, 2.

Piratic Flycatcher *Legatus leucophaius*

18.11. ja 20.11. Serra Bonita, yht. 2.

Boat-billed Flycatcher *Megarynchus pitangua*

Näimme tämän yleisen, mutta sympaattisen lajin kahdeksana päivänä.

Social Flycatcher *Myiozetetes similis*

Kirjasimme muistiin havaintoja 19 yksilöstä seitsemänä matkapäivänä.
 Great Kiskadee *Pitangus sulphuratus*
 Kirjasimme muistiin havaintoja 72 yksilöstä kolmeltatoista matkapäivältä.
 Three-striped Flycatcher *Conopias trivirgatus*
 19.11. Serra Bonita, 1.
 Streaked Flycatcher *Myiodynastes maculatus*
 12.11. Chapada Diamantina, 1. 14.11. Caetite, 1.
 Fork-tailed Flycatcher *Tyrannus savana*
 13.11. Caetite, 3.
 Variegated Flycatcher *Empidonomus varius*
 Näimme viitenä matkapäivänä yhteensä 10.
 Tropical Kingbird *Tyrannus melancholicus*
 14 matkapäivänä kirjasimme muistiin yhteensä 127 yksilöä.
 Greyish Mourner *Rhytipterna simplex*
 Melko yleinen Serra Bonitassa ja Veracelissa, joissa havaitsimme yhteensä 12 yksilöä, lisäksi Boa Novassa näimme yhden.
 Sibilant Sirystes *Sirystes sibilator*
 12.11. Chapada Diamantina, 1, lisäksi Boa Nova, yhteensä 2.
 Ash-throated Casiornis *Casiornis fuscus* E
 Tämän harvinaisen linnun näimme Chapada Diamantinan Remanso roadilla 12.11.

Ash-throated Casiornis, Chapada Diamantina.
 Kuva: Juha Honkala

Dusky-capped Flycatcher *Myiarchus tuberculifer*
 21.11. Veracel, 1Ä.
 Swainson's Flycatcher *Myiarchus swainsoni*
 7.11. Serra de Baturite, 1, 12.11. Chapada Diamantina, 4. 13.11. Caetite, 3.
 Brown-crested Flycatcher *Myiarchus tyrannulus*
 Näimme kolme yksilöä, kaikki caatingalla, Craton, Canudosin ja Boa Novan liepeillä.
 Short-crested Flycatcher *Myiarchus ferox*
 Kirjasimme muistiin 15 yksilöä viitenä matkapäivänä.
 Bright-rumped Attila *Attila spadiceus*
 20.11. Serra Bonita, 1Ä.
 Grey-hooded Attila *Attila rufus* E
 Teimme havaintoja kuudesta yksilöstä Boa Novassa ja Serra Bonitassa.
 Tropical Parula *Parula pitiayumi*
 Näimme yhteensä neljä yksilöä Chapada Diamantinassa, Caetiteissa ja Boa Novassa.

Golden-crowned Warbler	<i>Basileuterus culicivorus</i>
Yleinen metsien lintu, näimme kuutena päivänä 32 yksilöä.	
Flavescent Warbler	<i>Basileuterus flaveolus</i>
14.11. Caetite, 4. 16.11. Boa Nova, 1 (yllättäen sademetsäalueella).	
Masked Yellowthroat	<i>Geothlypis aequinoctialis</i>
Tämän rehevien pensaikkojen lajin näimme neljänä päivänä, yht. 5 yksilöä.	
Rufous-browed Peppershrike	<i>Cyclarhis gujanensis</i>
Havaitsimme lajin 13 päivänä, yhteensä 45 yksilöä.	
Red-eyed Vireo	<i>Vireo olivaceus</i>
Paikoin hyvin yleinen: 14.11. Caetite, 30, mutta havaitsimme lajin kuitenkin vain neljänä matkapäivänä.	
Lemon-chested Greenlet	<i>Hylophilus thoracicus</i>
19.11. Serra Bonita, 1.	
Grey-eyed Greenlet	<i>Hylophilus amaurocephalus</i> E
10.11. Craton eteläpuolella cerradolla Ä1. 14.11. Caetite, Ä1.	
White-winged Swallow	<i>Tachycineta albiventer</i>
8.11. tienvarsikosteikolla 1.	
White-rumped Swallow	<i>Tachycineta leucorrhoa</i>
8.11. tienvarsikosteikolla 1, 10.11. Canudos, 1.	
Blue-and-white Swallow	<i>Notiochelidon cyanoleuca</i>
Yleinen pääsky, kirjasimme muistiin 50 yksilöä yhdeksältä matkapäivältä.	
Brown-chested Martin	<i>Progne tapera</i>
Näimme yhteensä 77 yksilöä kuutena matkapäivänä.	
Southern Rough-winged Swallow	<i>Stelgidopteryx ruficollis</i>
Näimme yhteensä 95 yksilöä kymmenenä matkapäivänä.	
Black-capped Donacobius	<i>Donacobius atricapilla</i>
16.11. Boa Nova, Ä1.	
Long-billed Wren	<i>Cantorchilus longirostris</i> E
8.11. Quixada, 1. 9.11. Craton eteläpuolen cerrado, yht. 2.	
Thrush-like Wren	<i>Campylorhynchus turdinus</i>
20.11. Serra Bonita, 2Ä.	
Moustached Wren	<i>Pheugopedius genibarbis</i>
Yleinen siellä täällä, kirjasimme reittimme varrelta lomakkeille yhteensä 17 lintua kahdeksana matkapäivänä.	
Buff-breasted Wren	<i>Cantorchilus leucotis</i>
14.11. Bom Jesus da Lapa, 1Ä.	
Long-billed Gnatwren	<i>Ramphocaenus melanurus</i>
21.11. Veracel, Ä2.	

Southern House Wren

Troglodytes musculus

Yleinen jokapaikan lintu, jonka näimme 12 matkapäivänä, yhteensä 54 peukaloista.

Rufous-brown Solitaire *Cichlopsis leucogenys*

Todella mielenkiintoinen ja harvinainen lintu, jonka esiintymispaikkoja tunnetaan vain muutama Bahian ja Espírito Santon osavaltioissa, vuoristojen rinnemetsissä. Serra Bonitassa laji on melko helposti löydettävissä. 19.11. näimme yhden ja kuulin toisen. Rufous-brown Solitairien esiintymisalue on jakautunut: Brasilian rannikkosademetsän populaation lisäksi lajista erotetut kolme muuta alalajia esiintyvät kaukana Ecuadorin ja Kolumbian Andeilla sekä Venezuelan ja Guaynan alueilla. Lajista ei ole tehty nykyaikaista taksonomista selvitystä.

Rufous-brown Solitaire, Serra Bonita. Kuva: Juha Honkala

Pale-breasted Thrush	<i>Turdus leucomelas</i>
Viideltä matkapäivältä kirjasimme muistiin 17 yksilöä.	
Yellow-legged Thrush	<i>Turdus flavipes</i>
Näimme ja kuulimme Serra Bonitassa yhteensä yhdeksän yksilöä.	
Rufous-bellied Thrush	<i>Turdus rufiventris</i>
Yleinen jokapaikanlintu, näimme yht. 60, miltei jokaisena matkapäivänä ainakin muutaman.	
Creamy-bellied Thrush	<i>Turdus amaurochalinus</i>
13.11. Chapada Diamantina, 1.	
White-necked Thrush	<i>Turdus albicollis</i>
Kirjasimme muistiin yhteensä 8 yksilöä Boa Novasta, Serra Bonitasta ja Veracelistä.	
Tropical Mockingbird	<i>Mimus gilvus</i>
21.11. Porto Seguron kaupunki, 2.	
Chalk-browed Mockingbird	<i>Mimus saturninus</i>
Matkamme ainoat nähtiin Quixadassa ja Canudosissa, yhteensä 11 yksilöä.	

Scarlet-throated Tanager, 3/2,
Caetite. Kuva: Juha Honkala

Yellow-rumped Cacique	<i>Cacicus cela</i>
20.11. Serra Bonita, alarinteet, 4.	
Solitary Black Cacique	<i>Cacicus solitarius</i>
14.11. ja 15.11. Bom Jesus da Lapa, yhteensä 3.	
Red-rumped Cacique	<i>Cacicus haemorrhous</i>
Näimme kuutena matkapäivänä yhteensä 17 yksilöä.	
Chopi Blackbird	<i>Gnorimopsar chopi</i>
12.11. Chapada Diamantina, 30. 16.11. Boa Nova, Ä.	
Shiny Cowbird	<i>Molothrus bonariensis</i>
Näimme noin 158 yksilöä seitsemänä matkapäivänä.	
Giant Cowbird	<i>Molothrus oryzivorus</i>
20.11. Serra Bonitan alarinteet, 2.	
Pale Baywing	<i>Agelaioides fringillarius</i>
Näimme viitenä matkapäivänä yhteensä 21 endeemiä Pale Baywingiä.	
White-browed Blackbird	<i>Sturnella supercilialis</i>
15.11. Boa Nova, 1.	
Chestnut-capped Blackbird	<i>Chrysomus ruficapillus</i>
14.11. Bom Jesus da Lapa, 50, lisäksi 20.11. Serra Bonita, 10.	
Variable Oriole	<i>Icterus pyrrhopterus</i>
7.11. Serra de Baturite, 1. 12.11. Chapada Diamantina, 1.	
Campo Troupial	<i>Icterus jamacaii</i>
Näimme neljänä päivänä yhteensä 7 yksilöä caatingalla ja pensaikoissa.	
Cinnamon Tanager	<i>Schistochlamys ruficapillus</i>
Näimme neljänä päivänä yhteensä 5 yksilöä.	
White-banded Tanager	<i>Neothraupis fasciata</i>

Tämän cerrado-lajin näimme 13.11. Chapada Diamantinassa, Mugugéssa.
 Black-goggled Tanager *Trichothraupis melanops*
 Matkamme ainoa 16.11. Boa Nova, /1.
 Magpie Tanager *Cissopis leverianus*
 19.11. Serra Bonita, 1.
 Orange-headed Tanager *Thlypopsis sordida*
 15.11. Bom Jesus da Lapa, 1/. 16.11. Boa Nova, 1/1.
 Scarlet-throated Tanager *Compsothraupis loricata* E
 Tämä vaeltava tangara osuu sattumanvaraisesti eteen. Jos osuu. Näimme lajin yllättäen kolmena matkapäivänä: 8.11. Quixada, 12 linnun parvi, 13.11. Caetite, 3/2 ja 14.11. Bom Jesus da Lapa, /1.
 Hooded Tanager *Nemosia pileata*
 10.11. Craton eteläpuolinen cerrado, 1/.
 Guira Tanager *Hemithraupis guira*
 Näimme lajin kolmena päivänä Serra de Baturitessa, Cratossa ja Caetitessa, yht. 14 yksilöä.
 Rufous-headed Tanager *Hemithraupis ruficapilla* E
 16.11. Boa Nova, 1/1.
 Brazilian Tanager *Ramphocelus bresilius*
 16.11. Boa Nova, 4.
 Sayaca Tanager *Thraupis sayaca*
 Kirjasimme muistiin yhteensä 167 yksilöä 14 matkapäivältä.
 Azure-shouldered Tanager *Thraupis cyanopectus* E
 19.11. Serra Bonita, 2 lintua Pink-legged Graveteiro-puun tuntumassa.
 Golden-chevroned Tanager *Thraupis ornata*
 Näimme Serra Bonitassa yhteensä kuusi yksilöä.
 Palm Tanager *Thraupis palmarum*
 Tämän melko yleisen lajin näimme kuutena päivänä, yht. 30 yksilöä.
 Flame-crested Tanager *Tachyphonus cristatus*
 Matkamme ainoa näimme 16.11. Boa Novassa.
 White-lined Tanager *Tachyphonus rufus*
 Näimme yhteensä 32 yksilöä neljänä matkapäivänä.
 Burnished-buff Tanager *Tangara cayana*
 Havaintoja kertyi yhdeksältä päivältä 54 yksilöstä.

Green Honeycreeper, koiras.
 Serra Bonita. Kuva: Juha
 Honkala

Gilt-edged Tanager *Tangara cyaniventris* E
 Näimme 12.11. Chapada Diamantinassa kuuden linnun parven ja 16.11. Boa Novassa yhteensä noin 20.
 Opal-rumped Tanager *Tangara velia cyanomelas*

21.11. Veracel, 2. Hieno tangara, jota brasilialaiset pitävät omana lajinaan Silver-breasted Tanager *Tangara cyanomelas*.

Green-headed Tanager *Tangara seledon*

Serra Bonitasta kirjasimme muistiin havainnot 14 yksilöstä.

Red-necked Tanager *Tangara cyanocephala*

7.11. Serra de Baturitessa näimme 10 alalajin cearensis yksilöä. Boa Novassa ja Serra Bonitassa lisäksi nimialalajin lintuja yhteensä noin 40.

Turquoise Tanager *Tangara mexicana brasiliensis*

21.11. Veracel, 2. Toinen hieno tangara, jota brasilialaiset pitävät omana lajinaan White-bellied Tanager *Tangara brasiliensis*

Red-cowled Cardinal *Paroaria dominicana*

Tämän hienon endeemin näimme seitsemänä matkapäivänä, yhteensä 71 yksilöä.

Red-cowled Cardinal. Lencois, Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

Bananaquit *Coereba flaveola*

Tämä yleinen pieni lintu osui eteemme 12 päivänä, yhteensä näimme 152 Bananaquit'tia.

Hepatic Tanager *Piranga flava*

13.11. Caetite, 1/1.

Red-crowned Ant Tanager *Habia rubica*

Boa Novasta ja Serra Bonitasta kirjasimme muistiin äänihavainnot yhteensä neljästä linnusta.

Yellow-green Grosbeak *Caryothraustes canadensis*

Havaintoja kertyi neljältä päivältä, mm. 16.11. Boa Nova, 12 linnun parvi ja 20.11. Serra Bonita, kuuden linnun parvi.

Black-throated Grosbeak *Saltator fuliginosus*

16.11. Boa Nova, 1 ja 19.11. Serra Bonita, Å1.

Ultramarine Grosbeak *Cyanocompsa brissonii*

8.11. Exu, 1/1, 10.11. Canudos, 1.

Common Waxbill *Estrilda astrild*

9.11. Barbalha water park, 6. 17.11. Boa Novan keskuspuisto, 4.

Greyish Saltator *Saltator coerulescens*

14.11. Bom Jesus da Lapa, 3.

Buff-throated Saltator *Saltator maximus*

18.11. Serra Bonita, 2. 20.11. Veracel, 1.

Green-winged Saltator *Saltator similis*

Näimme ja kuulimme yhteensä 15 yksilöä viitenä eri matkapäivänä.

Black-throated Saltator *Saltator atricollis*

13.11. Caetite, 4 (kaksi paria läheisillä reviereillä cerradolla).

House Sparrow *Passer domesticus*

Yleinen taajamalintu. Laskimme varpusten yhteissummaksi 305, havaintoja kertyi 13 matkapäivänä.

Blue Dacnis	<i>Dacnis cayana</i>
Yleinen metsän reunaosien lintu, näimme Blue Dacnis'in kymmenenä päivänä, yhteensä 124 yksilöä.	
Green Honeycreeper	<i>Chlorophanes spiza</i>
Yleinen Boa Novassa, Serra Bonitassa ja Veracelissa. Havaintoja viitenä päivänä, yhteissumma 40.	
Red-legged Honeycreeper	<i>Cyanerpes cyaneus</i>
21.11. Veracel, 4.	
Purple-throated Euphonia	<i>Euphonia chlorotica</i>
Näimme seitsemänä päivänä yhteensä 52 yksilöä.	
Violaceous Euphonia	<i>Euphonia violacea</i>
Havaintomme 24 yksilöstä kertyivät Boa Novasta ja Serra Bonitasta.	
Golden-rumped Euphonia	<i>Euphonia cyanocephala</i>
14.11. Caetite, 1/.	
Orange-bellied Euphonia	<i>Euphonia xanthogaster</i>
14.11. Boa Nova, 1/, 18.11. Serra Bonita, 2/1 ja 19.11. yhteensä 5.	

Orange-bellied Euphonia, koiras. Serra Bonita.
Kuva: Juha Honkala

Chestnut-bellied Euphonia	<i>Euphonia pectoralis</i>
Havaintoja kertyi viitenä päivänä Boa Novassa ja Serra Bonitassa.	
Chestnut-vented Conebill	<i>Conirostrum speciosum</i>
13.11. Chapada Diamantina, Mucugé, 1/.	
Tropical Gnatcatcher	<i>Poliophtila plumbea</i>
Havaintomme lajin kuutena päivänä, yhteensä 38 yksilöä.	
Saffron Finch	<i>Sicalis flaveola</i>
Tämän yleisen linnun näimme matkamme varrella vain kolmena päivänä.	
Grassland Yellow Finch	<i>Sicalis luteola</i>
8.11. Tienvarsikosteikon reunapensaissa á 100. Nomadi laji, jonka pesimäalueet ovat maan eteläosissa.	
White-naped Jay	<i>Cyanocorax cyanopogon</i> E
Tämän Koillis-Brasilian endeemin näimme seitsemänä päivänä, yhteensä 30.	
Yellow-bellied Seedeater	<i>Sporophila nigricollis</i>
Näimme yhteensä 4 yksilöä neljänä matkapäivänä.	
Dubois's Seedeater	<i>Sporophila ardesiaca</i> E
19.11. Serra Bonita, 1/.	
Double-collared Seedeater	<i>Sporophila caerulea</i>
Matkamme ainoa 12.11. Chapada Diamantina, 1/.	
White-throated Seedeater	<i>Sporophila albogularis</i> E
10.11. Canudos, 3/2, 12.11. Chapada Diamantina, 5.	
White-bellied Seedeater	<i>Sporophila leucoptera</i>
16.11. Boa Nova, 2/.	
Blue-black Grassquit	<i>Volatinia jacarina</i>
Havaintoja tästä yleisestä lajista kertyi vain neljältä päivältä, yhteissumma oli 52.	

Pileated Finch *Coryphospingus pileatus*
Tämän sympaattisen linnun näimme neljänä päivänä, yhteensä 15 yksilöä.
Pale-throated Pampa-Finch *Embernagra longicauda* E
12.11. Chapoda Diamantina, 1Ä, Ä2.

Pale-throated Pampa-Finch, Chapada Diamantina. Kuva: Juha Honkala

Rufous-collared Sparrow *Zonotrichia capensis*
Kuutena matkapäivänä kirjasimme muistiin yhteensä 45 yksilöä.
Pectoral Sparrow *Arremon taciturnus*
16.11. Boa Nova, 1/1, 19.11. Serra Bonita, Ä2.
São Francisco Sparrow *Arremon franciscanus* E
14.11. Caetite, 1Ä. Tämän lajin "menetimme" Chapada Diamantinan maastopalon vuoksi, sillä emme päässeet ajamaan Palmeirasin kaupunkiin, jonka takaa lajia yleensä yritetään löytää. Onni oli matkassamme, kun Caetite'n pensaikosta kuului lajin ohut, viheltävä laulu ja hetkeä myöhemmin näimme koiraan hienosti!

Matkallamme nähtyjä nisäkkäitä ja muita otuksia

Mustatupsumarmosetti Black-tufted Marmoset
1 Boa Novan pienessä keskuspuistossa 15.-17.11.
Tufted-ear Marmoset
8.11. näimme kaksi, mutta paikkaa ei ole kirjattu muistiin
"Musta marsu"

12.11. Chapada Diamantina, 1
Brasilianguti, Aguti
9.11. Crato, 1
Kalliomarsu, Rock Cavy
8.11. Quixada, 6
Kolmivarvaslaisiainen, Three-toed Sloth
21.11. Veracel, 1
Lepakko 19.11. Serra Bonita, 3 – kolibriuokinnalla päivän päätteeksi.
Kilpikonna sp. 21.11. Veracel, 1